

BERLIN-BUDAPEST BUDAPEST-BERLIN

Informationen
für Geschäftspartner
Információk
üzleti partnereink számára

Business · Messen, Kongresse
Tourismus · Service-Adressen
City-Stadtpläne
Üzlet · Vásárok, kongresszusok
Turizmus · Hasznos címek
Városterképek

2004

Berliner Kalender 2004

■ **Lange Nacht der Museen:** Ausstellungen, Lesungen, Theaterstücke und Konzerte bis nach Mitternacht in über 100 Museen, 31.1.2004 und 28.8.2004

54. Internationale Filmfestspiele Berlin (Berlinale): 5.2. – 15.2.2004

3. berlin biennale: Festival für internationale zeitgenössische Kunst, 14.2.–18.4.2004

MaerzMusik: Festival für aktuelle Musik, 18.3. – 28.3.2004

Lange Nacht des Shoppings: Geschäfte in der City West bis Mitternacht geöffnet, 27.3.2004 und 30.10.2004

Karneval der Kulturen: Viertägiges Straßenfest, multikulturelle Veranstaltungen und großer Umzug, 28.5. – 31.5.2004

Schaustelle Berlin: Blick hinter die Kulissen der Stadt, 12.6. – 25.7.2004

Lange Nacht der Wissenschaften: Einblicke in wissenschaftliche Einrichtungen, 12.6.2004

All Nations Festival: Tag der offenen Tür der Botschaften, 19.6.2004

Fête de la Musique: Musikfestival in Charlottenburg, 21.6.2004

Classic Open Air 2004: Klassische Konzerte auf dem Gendarmenmarkt, 8.7. – 13.7.2004

Loveparade: Raver-Party im Berliner Tiergarten, 10.7.2004 (voraussichtlich)

14. Berliner Gauklerfest: Straßenfest Unter den Linden, 30.7. – 8.8.2004

young.euro.classic: Treffen europäischer Jugendorchester im Konzerthaus am Gendarmenmarkt, 6. – 22.8.2004

ISTAF: Internationales Leichtathletik-Meeting, 12.9.2004

kunsth Herbst berlin >04: Internationale zeitgenössische Kunst, diverse Veranstaltungen, 17.9. – 17.10.2004

31. real,- Berlin-Marathon: Start: Charlottenburger Tor, 26.9.2004

Art Forum Berlin: Internationale Messe für Gegenwartskunst, 18. – 22.9.2004

Tag der Deutschen Einheit: Volksfest rund um das Brandenburger Tor und Unter den Linden, 3.10.2004

JazzFest Berlin 2004: 4.11. – 7.11.2004

Berlini eseménynaptár 2004

■ **A múzeumok hosszú éjszakája:** Kiállítások, felolvasások, színdarabok és koncertek éjfélig több mint 100 múzeumban, 2004.1.31-én és 2004.8.28-án

54. Nemzetközi Berlini Filmszemle Berlinale, 2004.2.5-től 15-ig

3. berlin biennale: Nemzetközi kortárs művészeti fesztivál, 2004.2.14-től 18-ig

MaerzMusik: Aktuális zenei fesztivál, 2004.3.18-től 28-ig

A bevásárlás hosszú éjszakája: A City West üzletei éjfélig tartanak nyitva, 2004.3.27-től 30-ig

Kultúrák Karneválja: négynapos utcabál, multikulturális rendezvények és színes kavalkád, 2004.5.28-tól 31-ig

Berlin a „nyitott város“: Pillantás a város kulisszái mögé, 2004.6.12-től 7.25-ig

A tudományok hosszú éjszakája: Bepillantás tudományos intézetek berkeibe, 2004.6.12.

All Nations Festival: Nyitott nap a nagykövetségeken, 2004.6.19.

Fête de la Musique: Zenei fesztivál Charlottenburgban, 2004.6.21.

Classic Open Air 2004: Komolyzenei koncertek a Gendarmenmarkton, 2004.7.8-től 13-ig

Loveparade: Raver-Party a berlini állatkertnél, 2004.7.10. (előreláthatólag)

14. Berlini Mutatványosfesztivál: Utcabál az Unter den Linden utcában, 2004.7.30-tól 8.8-ig

young.euro.classic: Európai ifjúsági zenekarok találkozója a Gendarmenmarkton lévő koncertcsarnokban, 2004.8.6-től 22-ig

ISTAF: Nemzetközi Atlétikai Találkozó, 2004.9.12.

művészetek ősze >04: Nemzetközi kortárs művészet, különböző rendezvények, 2004.9.17-től 10.17-ig

31. real,- Berlin-Marathon: Start: Charlottenburgi Kapu, 2004.9.26.

Art Forum Berlin: Nemzetközi Kortárs Művészeti Kiállítás és Vásár, 2004.9.18-től 9.22-ig

A Német Egység Napja: Ünnepség a Brandenburgi Kapu környékén és az Unter den Linden utcában, 2004.10.3.

JazzFest Berlin 2004: 2004.11.4-től 7-ig

Inhalt

■ Berlin

- 6 Städtepartnerschaft Berlin – Budapest
- 7 Partner für Berlin
- 8 Berlin – Ort der Begegnung
- 10 Wissenschaft und Forschung
- 12 Messen und Kongresse 2004
- 13 Messe Berlin
- 14 Wirtschaftsadressen, Verbände, Institutionen
- 16 Wirtschaft in Berlin
- 18 Tourismus in Berlin
- 20 Auswahl Berliner Hotels
- 22 Berlin, Zentrum-West
- 24 Berlin, Zentrum-Ost
- 26 Wichtige Rufnummern in Berlin
- 27 Wichtige Rufnummern in Budapest

■ Budapest

- 28 Berlin – Tor zum westlichen Markt
- 30 Budapest – Geschichte und Gegenwart
- 31 Budapest Kalender 2004
- 32 Wirtschaft in Budapest
- 34 Deutsch-ungarische Wirtschaftsbeziehungen
- 36 Größte Vertretung ausländischer Unternehmen
- 38 Investitionen aus Berlin
- 40 Wirtschaftsadressen, Verbände, Institutionen
- 41 Messen und Kongresse 2004
- 42 Entdecken Sie Budapest!
- 44 Budapest, Zentrum
- 46 Auswahl Budapester Hotels
- 47 Verkehrsverbindungen nach Budapest

49 Impressum

Tartalom

■ Berlin

- 6 Testvérvárosi kapcsolat Berlin – Budapest
- 7 Partnerek Berlinért
- 9 Berlin – a találkozások színhelye
- 11 Tudomány és kutatás
- 12 Kiállítások és kongresszusok 2004
- 13 A Berlini Vásár
- 15 Gazdasági társaságok, egyesületek, intézmények címei
- 17 Berlin gazdasága
- 19 Turizmus Berlinben
- 20 Berlini szállodák – válogatás
- 22 Berlin nyugati központja
- 24 Berlin keleti központja
- 26 Fontos berlini telefonszámok
- 27 Fontos budapesti telefonszámok

■ Budapest

- 29 Berlin – a nyugati piacok kapuja
- 30 Budapest – történelme és jelene
- 31 Budapesti eseménynaptár 2004
- 33 Budapest gazdasága
- 35 Német-magyar gazdasági kapcsolatok
- 37 Külföldi vállalatok legnagyobb képviselője
- 39 Berlinből érkező befektetések
- 40 Gazdasági társaságok, egyesületek, intézmények címei
- 41 Kiállítások és kongresszusok 2004
- 43 Fedezze fel Budapestet!
- 44 Budapest központja
- 46 Budapesti szállodák – válogatás
- 47 Utazási lehetőségek Budapestre

49 Impresszum

Berlin – Budapest: Geschichte und Zukunft einer Partnerschaft

■ Wir Berlinerinnen und Berliner haben den Ungarn vieles zu verdanken. Sie waren es, die 1989 den Mut hatten, den Eisernen Vorhang etwas durchlässiger zu machen. Ohne diesen Mut und ohne den Durchbruch in Ungarn hätte es den Fall der Mauer nicht gegeben. Seit 1991 pflegen wir eine intensive Städtepartnerschaft, von der beide Seiten gleichermaßen profitieren. Unsere Verwaltungen arbeiten beispielsweise auf dem Gebiet der Stadtentwicklung zusammen, unsere Stadtparlamente pflegen rege Kontakte. Oft lernt man eine andere Stadt über ihre kulturellen Traditionen besonders gut kennen. Deshalb liegt ein Schwerpunkt unserer Beziehungen zu Budapest im Bereich der Kultur. So haben zum Beispiel die „Berliner Tage in Budapest“ im Jahr 2000 und die „Budapester Tage in Berlin“ im Jahr 2001 ein lebhaftes Zeugnis von dem regen Interesse zwischen den Einwohnern Berlins und Budapests gegeben. Einen kleinen Eindruck vom Flair Budapests kann man dabei auch in Berlin gewinnen. Zahlreiche ungarische Einrichtungen prägen das Profil unserer Stadt – ich nenne nur das ungarische Kulturinstitut „Collegium Hungaricum“ mit seiner Bibliothek. Oft ist auch die ungarische Sprache in unseren Straßen zu hören. Hier leben viele Menschen, deren Wurzeln in Ungarn liegen. Besonders freut mich, dass Ungarn nun ein Mitglied der Europäischen Union sein wird. Berlin hat den Beitritt Ungarns von Anfang an voll unterstützt, und wir freuen uns auch in Zukunft auf eine enge Zusammenarbeit unter dem gemeinsamen Dach der EU. Budapest ist für Berlin ein wichtiger Partner auf dem Weg in eine gemeinsame europäische Zukunft.

■ Mi berliniek sokat köszönhetünk a magyaroknak. Ők voltak azok, akiknek 1989-ben volt bátorságuk ahhoz, hogy megnyissák a vasfüggönyt. E bátorság és a Magyarországon végbement fordulat nélkül a Berliini Fal lebontása sem lett volna lehetséges. 1991 óta intenzív partneri kapcsolatot tartunk fenn, amely mindkét fél számára egyaránt számos előnnyel jár. Városaink vezetése intenzív kapcsolatot tart fenn és együttműködik például a városfejlesztés terén. Az ember egy másik várost sokszor a kulturális hagyományai által ismer meg igazán. Ezért a Budapesthez fűződő kapcsolatunk egyik súlypontja a kultúra területe. A 2000-ben megrendezett „Berlini napok Budapestben“ és a 2001-ben megrendezett „Budapesti napok Berlinben“ ékes bizonyítást adtak annak, hogy a két város lakói mennyire élénken érdeklődnek egymás kultúrája iránt. Budapest hangulatából Berlinben is izelítőt kaphat az ember, hiszen számos magyar intézmény színesíti a város arculatát. Így például a magyar kulturális intézet, a „Collegium Hungaricum“, hogy csak a legjelentősebbet említsük. Gyakorta hallani az utcákon magyar szót is. Városunk számos lakójának gyökerei Magyarországra nyúlnak vissza. A budapestiek turistaként is szívesen jönnek a német fővárosba – éppúgy mint ahogyan a berliniek is szívesen látogatnak Budapestre. Különösen örömteli az a tény, hogy Magyarország a közeli jövőben az Európai Unió tagja lesz. Berlin kezdettől fogva támogatta Magyarország uniós csatlakozását és örömmel tekint a jövőbeli együttműködés elé. Budapest fontos partner Berlin számára a közös európai jövő felé vezető úton.

Berlin – Budapest: Egy partneri kapcsolat történelme és jövője

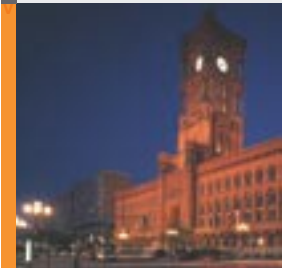
■ Budapest gesell sich in diesem Jahr zu den Hauptstädten der Europäischen Union (EU) und wird 2004 sogar den Vorsitz der Union der EU-Hauptstädte einnehmen. Berlin ist die Hauptstadt des vereinten Deutschlands, eine anziehende Metropole der mitteleuropäischen Region, zugleich eine der bedeutendsten Städte der Welt. Budapest spielt in der mitteleuropäischen Region eine ähnliche Rolle. In beiden Metropolen konnten wir Zeugen von einzigartigen Veränderungen der letzten anderthalb Jahrzehnte werden. In der Hauptstadt Deutschlands begann infolge der großen Investitionen eine rasante Entwicklung, es entstanden großartige, neue Stadtteile. Das Voranschreiten Budapests charakterisiert eine ähnliche Dynamik. Und dass Kapital aus dem Westen bevorzugt in die ungarische Hauptstadt strömt, liegt nicht zuletzt an der zielbewussten Politik der Stadtführung. Die Großinvestitionen der Stadt in Sachen Infrastruktur, Erneuerung des Straßen- und Versorgungsnetzes sowie ein Programm zur Stadtrehabilitierung haben den Erfolg der Stadt begründet. Auf die vorteilhaften Möglichkeiten und Traditionen bauend, entwickelten wir Budapest zu einem Zentrum der Region. Bedeutende europäische Geldinstitute, Banken und Versicherungsgesellschaften sind hier vertreten. Mit dem Fall des Eisernen Vorhangs sind Ost- und West-Berlin eins geworden. Mit dem EU-Beitritt steht nun Ungarn vor einer ähnlichen Vereinigung von historischer Bedeutung. Budapest setzt alles daran, zum problemlosen Beitritt Ungarns sein Bestes beizutragen. Es vermittelt uns eine Sicherheit, dass uns bei unseren Bestrebungen unsere Partnerstadt Berlin beiseite steht.

■ 2004-ben Budapest csatlakozik az Európai Unió fővárosaihoz és ebben évben egyidejűleg az Európai Unió Fővárosok Uniójának elnöke is lesz.

Berlin az egyesített Németország fővárosa, a közép-európai régió jelentős központja, és egyben a világ meghatározó városainak egyike. Budapest hasonló szerepet tölt be a közép-európai régióban úgy kulturális, mint gazdasági vagy turisztikai szempontból. Mindkét metropoliszban tanúi lehetünk az elmúlt másfél évtizedben lezajlott páratlan fejlődésnek.

A német fővárosban a nagy beruházások hatására villámgyors fejlődés kezdődött, ragyogó új városrészek épültek. Budapest fejlődésére hasonló dinamizmus jellemző. Abban pedig, hogy a nyugati tőke szívesen jön a magyar fővárosba, kiemelt szerepe van a városvezetés tudatos politikájának. Budapest infrastrukturális nagyberuházásai, úthálózat- és közműfelújításai, valamint a városrehabilitációs támogatások megalapozták a város sikerét. A kedvező lehetőségekre és hagyományokra építve Budapest a régió egyik meghatározó központjává fejlődött. Mára az összes jelentős európai pénzügyi, bank és biztosítótársaság jelen van a városban.

A vasfüggöny lebontásával a két Berlin egyesült. Az uniós csatlakozással Magyarország most hasonló, történelmi jelentőségű egyesülés előtt áll. Budapest célja, hogy elősegítse az ország zökkenőmentes csatlakozását az Európai Unióhoz. Számunkra bizalmat jelent, hogy törekvéseinkben testvérvárosunk, Berlin kiáll mellettünk.

Städtepartnerschaft

■ Zwischen Budapest und dem Magistrat von Berlin bestand seit 1968 eine Städteverbindung, die im Dezember 1991 in die Städtepartnerschaft mit dem vereinigten Berlin mündete.

Die Zusammenarbeit beider Städte erstreckt sich insbesondere auf die Gebiete Inneres, Personalwesen, Verwaltungsreform, Euro-päische Integration, Kultur, Wirtschaftsförderung, Stadtentwicklung, Tourismus, Umweltschutz und Sanierung von Plattenbausiedlungen. Vertreter beider Partnerstädte nehmen an internationalen Konferenzen in Berlin bzw. Budapest teil.

Der Berliner Senat beteiligte sich u.a. an der Gründung und dem Aufbau des „Collegium Budapest“, einer Wissenschaftseinrichtung nach dem Vorbild des Wissenschaftskollegs zu Berlin. Die Humboldt-, die Freie und die Technische Universität Berlin tauschen Gastdozenten und Studenten mit Budapester Universitäten aus. Im Rahmen eines MBA-Programms arbeitet die Europäische Wirtschaftshochschule Berlin (ESCP-EAP) mit der Universität für Wirtschaftswissenschaften Budapest zusammen. Drei Berliner Schulen unterhalten Partnerschaften mit Budapester Schulen. Intensive Beziehungen pflegt das Jugendaufbauwerk Berlin zu einer Budapester Berufsfachschule. Im Rahmen der Vorbereitung der Partnerstadt auf ihre Rolle Hauptstadt eines EU-Mitgliedslandes finden seit 2001 halbjährlich thematische Konferenzen statt.

Während der „Berlin-Tage in Budapest“ vom 5. Oktober bis 12. November 2000 und der „Budapest-Tage in Berlin“ im Juni 2002 wurden Wirtschaftskontakte in den Bereichen IT, Software und Multimedia sowie Tourismus geknüpft und Einblicke in die jeweilige Hauptstadt- und Kultur des Gastes gewährt.

Testvérvárosi kapcsolat

■ Budapest és a berlini magisztrátus már 1968 óta rendszeresen együttműködik. Ez a munkakapcsolat 1991 decemberében az újraegyesített Berlinnel való testvérvárosi kapcsolathoz vezetett.

Az együttműködés különösen humánpolitikai ügyekre, közigazgatási reformokra, az európai integrációra, a kultúrára, a gazdasági fejlesztésekre, a városfejlesztésre, a turizmusra, a környezetvédelemre valamint a lakótelepek felújítására és korszerűsítésére terjed ki. A testvérvárosok képviselői gyakran vesznek részt a Berlinben illetve Budapesten megrendezésre kerülő nemzetközi konferenciákon.

A berlini szenátus részt vállalt például a berlini tudományos akadémia mintájára létesült „Collegium Budapest“ nevű tudományos intézet alapításában és felépítésében. A Berlini Humboldt Egyetem, a Műszaki Egyetem és a Berlini Szabadegyetem szoros kapcsolatban áll budapesti egyetemekkel, amelynek keretében vendégoktatók és hallgatók végeznek közös kutatói munkát. A Berlini Európai Gazdasági Főiskola (ESCP-EAP) egy MBA program keretében együttműködik a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemmel. Budapest hamarosan egy Európai Unió tagállam fővárosa lesz. Az erre való felkészülés keretében Berlin és Bécs kezdeményezésére 2001 óta évente két alkalommal tematikus konferenciák kerülnek megrendezésre.

A 2000 novemberi „Berlini Napok Budapesten“ valamint a 2002 júniusában megtartott „Budapesti Napok Berlinben“ elnevezésű rendezvények alkalmat nyitottak gazdasági kapcsolatok kialakítására a számítástechnika, a multimédia valamint a turizmus területén. Ezenkívül a látogatók bepillantást nyerhettek a másik város kulturális életébe is.

Partner für Berlin

■ Partner für Berlin vermarktet seit Herbst 1994 den Standort und die Hauptstadt Berlin. Der Gesellschaft gehören über 100 nationale und internationale Unternehmen und Institutionen, die Berlin-Partner, an. Als GmbH organisiert, arbeitet Partner für Berlin in einer Public Private Partnership eng mit dem Senat von Berlin zusammen. Er beauftragt die Gesellschaft mit der Entwicklung und Durchführung von Maßnahmen des Hauptstadt- und Standort-Marketing, ist jedoch kein Gesellschafter. Schwerpunkte der Arbeit von Partner für Berlin sind die Entwicklung und Umsetzung von Kommunikationskampagnen, mit denen für den Standort Berlin und die Region geworben wird.

Mit Ideen und Initiativen wie „Lange Nacht der Museen“, „Berliner Rede“, „Schaustelle Berlin“, „Kunsth Herbst Berlin“, „Berliner Meisterküche“, „Dialog: Berlin-Moskau“ oder der „Gründer-Initiative“ hat sich Partner für Berlin über die Stadt hinaus einen Namen gemacht. Ein neuer Tätigkeitsbereich ist die „Gesundheitsstadt Berlin“. Die Gesellschaft verfügt über ein hervorragendes Netzwerk, umfangreiches Wissen und Kontakte innerhalb und außerhalb der Stadt – zum Nutzen der Berlin-Partner und zum Nutzen Berlins.

Partner für Berlin

Gesellschaft für Hauptstadt-Marketing mbH
Geschäftsführer:

Prof. Dr. Friedrich-Leopold von Stechow
Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
Tel: +49-30-20 240 0
Fax: +49-30-20 240 166
info@berlin-partner.de
www.berlin-partner.de

Partnerek Berlinért

■ A Partnerek Berlinért elnevezésű szervezet 1994 őze óta népszerűsíti Berlint, mint üzleti helyszínt és mint fővárost. A társasághoz több mint 100 német és nemzetközi cég és intézmény, az úgy nevezett „Berlini partnerek“ tartoznak. A Partnerek Berlinért társaság kft-ként Public Private Partnership formában szorosan együttműködik a berlini szenátussal. Ez utóbbi a társaságot a fővárost népszerűsítő marketing intézkedések fejlesztésével és végrehajtásával bízza meg, ám maga nem tagja a kft-nek. A Partnerek Berlinért olyan kommunikációs kampányok fejlesztésén és végrehajtásán dolgozik, melyek Berlint mint üzleti helyszínt és az egész régiót reklámozzák. Olyan kezdeményezésekkel, mint a „Múzeumok hosszú éjszakája“, a „Berlini Beszéd“, a „Berlin bemutatkozik“, a „Berlini Művészetek Ősze“, a „Berlini Mesterszakácsok“, a „Berlin-Moszkva Párbeszéd“, a „Cégalapítók Kezdeményezése“ vagy olyan projektek támogatásával, mint a „Berlin-Brandenburgi Innovációs díj“ a Partnerek Berlinért a város határain túl is ismert nevet szerzett magának. A társaság új témája „Berlin az egészség városa“. A társaság kiváló hálózattal, sokrétű tudással és szerteágazó kapcsolatokkal rendelkezik a város határain belül és kívül. Ezt a potenciált kamatoztatja a Partnerek Berlinért a maga és a város javára.

Partner für Berlin

Gesellschaft für Hauptstadt-Marketing mbH
Ügyvezető:

Prof. Dr. Friedrich-Leopold von Stechow
Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
tel.: +49-30-20 240 0
fax: +49-30-20 240 166
info@berlin-partner.de
www.berlin-partner.de

Berlin – Ort der Begegnung

■ Mit 3,4 Millionen Einwohnern und einer Fläche von 892 Quadratkilometern ist Berlin die größte Stadt Deutschlands. Hier leben über 440.000 Menschen aus 180 Nationen, darunter rund 2.500 Ungarn. Türkisch, Englisch, Russisch, Polnisch und Spanisch werden neben Deutsch am meisten gesprochen.

Ost und West

Einst Symbol der Teilung, ist Berlin jetzt Ort der Begegnung zwischen Ost- und Westeuropa. Die Stadt liegt auf der Ost-West-Achse Moskau-London und der Nord-Süd-Achse Stockholm-Rom. Für Unternehmen aus Mittel- und Osteuropa ist Berlin das Tor zum westlichen Markt. Nirgendwo in Deutschland gibt es so viele kompetente Kenner mittel- und osteuropäischer Staaten, Mentalitäten und Sprachen wie in Berlin. Jeder, der nach Berlin kommt, schöpft aus der Ressource zweier unterschiedlicher Kenntnis- und Erfahrungswelten. Dieses Potenzial und die Nähe zu Mittel- und Osteuropa sind für viele Unternehmen ein entscheidender Standortvorteil bei der strategischen Bewertung der Wirtschaftsregion Berlin-Brandenburg.

Züge und Flüge

Ein Großteil des Gütertransports zwischen der Europäischen Union und Mittel- und Osteuropa wird in der Hauptstadtregion gebündelt, umgeladen und verteilt. In Berlin entsteht bis zum Jahr 2006 mit dem neuen „Berlin Hauptbahnhof Lehrter Bahnhof“ der modernste Bahnhof Europas. Auf fünf Ebenen bündelt er den Verkehr in Nord-Süd- und Ost-West-Richtung. Über 750 Fern- und Regionalzüge werden hier täglich halten. Alle großen mittel- und osteuropäischen Fluggesellschaften wie LOT, Malév, CSA

Czech Airlines, Aeroflot, JAT, Tarom, Belavia, Ukraine International Airlines, Estonian Air und Baltic Air fliegen in die deutsche Hauptstadt.

Gewerbeflächen und Wohnraum

Der Bauboom in Berlin Mitte der 90er Jahre ist durch den Hauptstadumzug historisch einzigartig. Dadurch hat sich das Angebot an preiswerten Wohn- und Gewerbe-Immobilien und Büroflächen erhöht. Vom renovierten Innenstadquartier bis zur Villa am Wasser – attraktive Wohnlagen und günstige Preise kennzeichnen den Wohnungsmarkt in der Region. In zentralen Lagen der Stadt sind Miet- und Kaufpreise niedriger als in Hamburg, München oder Frankfurt/Main. Auch in den nächsten Jahren bleibt Berlin die Hauptstadt der Großbaustellen. Das Bauvolumen liegt 2004 bei 8,7 Milliarden Euro.

Wälder und Parks

Trotz der Größe ist Berlin eine grüne Stadt: 35 Prozent der Stadtfläche sind Wälder, Parks, Seen, Flüsse und Kanäle. Das Freizeitangebot reicht von Golf bis Wassersport. Rund um Berlin beginnen die weiten Landschaften Brandenburgs mit 3.000 Seen und 30.000 Kilometern Fließgewässern sowie 15 Biosphärenreservaten und Naturparks.

Zahlen & Fakten

197 Kilometer befahrbare Wasserwege
1 Zoologischer Garten, 1 Tierpark
1 chinesischer, 1 japanischer, 1 balinesischer Garten
2.338 Sportanlagen
74 Hallen-, Frei- und Sommerbäder
1.667 Kinderspielplätze
236 Spiel- und Liegewiesen

Berlin – a találkozások színhelye

■ Berlin 3,4 millió lakosával és 892 négyzetkilométer területével Németország legnagyobb városa. Több mint 440.000, 180 különböző nemzetiséghez tartozó külföldi él Berlinben, ezek közül 2.500 magyar. A török, az angol, az orosz, a lengyel és a spanyol a leggyakrabban beszélt nyelvek a németen kívül.

Kelet és nyugat

Míg korábban Berlin a megosztottság jelképe volt, addig mára ez a város Kelet- és Nyugat-Európa összekötő elemévé vált. Berlin a Moszkvát Londonnal összekötő kelet-nyugati és a Stockholmot Rómával összekötő észak-déli tengelyen fekszik. A közép- és kelet-európai vállalkozók számára Berlin a nyugati piac kapuja. Németországban sehol máshol nem találkozhatunk a közép- és kelet-európai államok, mentalitás és nyelvek annyi kompetens ismerőjével, mint Berlinben. Mindenki, aki Berlinbe jön, két különböző ismeret- és tapasztalati világ forrásából meríthet. Ez a lehetőség, valamint Közép- és Kelet-Európa közelsége sok vállalkozó számára fontos előnyt jelent a Berlin-Brandenburg gazdasági régió megítélésénél.

Közlekedés vasúton és levegőben

Az Európai Unió valamint Közép- és Kelet-Európa között közlekedő teherszállítmányok nagyrésze a berlini régióban fut össze, itt történik meg az átrakodás és az elosztás. Berlinben épül fel 2006-ra a „Berlin Hauptbahnhof Lehrter Bahnhof“ nevű főpályaudvar, amely Európa legmodernebb pályaudvara lesz. Ott szinten fut majd itt össze a vasúti forgalom észak-dél és kelet-nyugat irányból. Naponta több mint 750 távolsági és helyi járat indul majd innen és érkezik meg ide. Közép- és Kelet-Európa valamennyi légitársasága, úgy mint a LOT, a Malév, a CSA Czech Airlines, az

Aeroflot, a JAT, a Tarom, a Belavia, az Ukraine International Airlines, az Estonia Air valamint a Baltic Air közlekedtet járatokat Berlinbe.

Ipari és lakóterületek

A Bonnól Berlinbe költözött főváros egy történelmileg egyedülálló építési hullámot eredményezett a 90-es évek közepén. Berlin a következő években is a nagy építkezések fővárosa marad. 2004-ben az építési volumen 8,7 milliárd euró körülvárható. Ezáltal megnőtt a kínálat olcsó lakó- és ipari ingatlanok, irodák területén. A felújított belvárosi lakástól kezdve a vízparti villáig – vonzó lakóparkok és olcsó árak jellemzik a régió lakáspiacát. A központi fekvésű ingatlanok bére, illetve vételára jelentősen alacsonyabb mint Hamburgban, Münchenben vagy Frankfurtban.

Erdők és parkok

Nagyvárosi jellege dacára Berlin mégis zöld városnak mondható: a város területének 35 %-át erdők, parkok, tavak, folyók és csatornák teszik ki. A szabadidős tevékenységek palettája a góltól a különféle vízisportokig terjed. A várost elhagyva kezdődnek Brandenburg tájai, 3.000 tóval, 30.000 kilométer vízi úttal valamint 15 bioszférarezerváttal és természetvédelmi parkkal.

Számok és adatok

197 kilométer hajózható folyami út
2 állatkert és 1 akvárium
1 kínai-, 1 japán- és 1 balinéz-kert
2.338 sportlétesítmény
74 fedett és szabadtéri uszoda illetve strandfürdő
1.667 játszótér
236 füves tér

Wissenschaft und Forschung in Berlin

Interview mit Hardy Rudolf Schmitz, Geschäftsführer der WISTA-MANAGEMENT GMBH

Berlin ist einer der führenden Wissenschafts- und Forschungsstandorte in Deutschland. Es gibt vier Universitäten, acht Fachhochschulen, drei Kunsthochschulen, 130.000 Studierende – davon 17.000 aus dem Ausland – und über 250 außeruniversitäre Einrichtungen. Im biomedizinischen Wissenschafts- und Wirtschaftspark Berlin-Buch und in der Stadt für Wissenschaft, Wirtschaft und Medien Berlin-Adlershof werden Forschung und Wirtschaft hervorragend vernetzt. In Adlershof arbeiten gegenwärtig fast 10.000 Menschen in rund 650 hauptsächlich kleinen und mittleren Unternehmen.

■ Herr Schmitz, Adlershof weist eine überdurchschnittlich gute Bilanz vor. Woran liegt das?

Weil unsere Unternehmen im Kern solide sind. Viele sind von Wissenschaftlern gegründet worden, die früher an der Akademie der Wissenschaften der DDR tätig waren. Von dort brachten sie das Know-how mit, das sie nach der Wende in der Privatwirtschaft erfolgreich umsetzen, zum Beispiel im wissenschaftlichen Gerätebau. Sie schätzen ihr Wissen sehr gut ein und kennen die Märkte für ihre Spezialprodukte genau. Wir achten als Betreibergesellschaft darauf, dass unsere Neuansiedlungen profilkonform sind. Das heißt: Sie müssen zu den Technologiefeldern passen, auf die wir uns hier konzentrieren: Optische Technologien, Mikrosystemtechnologie, Informationstechnologie sowie Bio-, Umwelt- und Energietechnologie.

■ Welche Veränderungen sind für die nächsten Jahre in Adlershof geplant?

Wir werden unsere Akquisition verstärken, Vernetzung und Synergien fördern. Schon heute zählen wir zu den 15 größten Wissenschafts- und Technologieparks weltweit, diese Position wollen wir in den nächsten Jahren

ausbauen – vor allem in wirtschaftlicher Hinsicht. Unsere besondere Aufmerksamkeit gilt dabei auch Mittel- und Osteuropa. Wir haben ein Ost-West-Kooperationszentrum, in dem mittel- und osteuropäische Unternehmen die Möglichkeit haben, auf dem deutschen Markt Fuß zu fassen. Viele Mitarbeiter von Unternehmen und wissenschaftlichen Einrichtungen verfügen über exzellente Kontakte nach Mittel- und Osteuropa. Diese gilt es zu nutzen. Und natürlich freuen wir uns sehr auf den Beitritt Ungarns in die Europäische Union.

Technologiestiftung Innovationszentrum Berlin (TSB)

Die TSB Technologiestiftung Innovationszentrum Berlin fördert den strategischen Dialog zwischen Wissenschaft, Wirtschaft und Politik mit dem Ziel, die Region zu einem international anerkannten Kompetenzzentrum in ausgewählten Technologiefeldern zu entwickeln. Im Zentrum stehen Initiativen zur Biotechnologie (BioTOP), Medizintechnik (TSB medici), I&K-Technologie (TimeKontor AG) und Verkehrstechnologie (FAV). Um Innovationen auch in den traditionellen Berliner Industriebranchen wie dem Maschinenbau, Elektrotechnik etc. voranzubringen, bietet die TSB GmbH, eine Tochtergesellschaft der Stiftung, Innovations- und Technologieberatung, Kooperationsvermittlung und Wissenstransfer von den Universitäten und Hochschulen in die kleinen und mittleren Unternehmen der Stadt.

Vorsitzender des Vorstandes:
Prof. Dr.-Ing. Hanns-Jürgen Lichtfuß
Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
Telefon: +49-30-463 02 500, Fax: -444
tsb@technologiestiftung-berlin.de
www.technologiestiftung-berlin.de

Tudomány és kutatás Berlinben

Interjú Hardy Rudolf Schmitz úrral, a WISTA-MANAGEMENT GMBH ügyvezetőjével

Berlin Németország egyik vezető tudományos és kutatási székelye. A város négy egyetemmel, nyolc főiskolával és három művészeti főiskolával rendelkezik. 130.000 diák tanul itt, akik közül 17.000 külföldi és több mint 250 egyetemen kívüli intézményekben folytatja tanulmányait. Az orvosi biológiai „Tudományos és Gazdasági Parkban” Berlin-Buch-ban és a „Tudomány, a Gazdaság és a Média Városában”, Berlin-Adlershof-ban kiváló példáját láthatjuk a kutatás és a gazdaság összekapcsolásának. Adlershofban jelenleg közel 10.000 ember dolgozik 650 különböző, főként kis- és középvállalatnál.

■ Schmitz úr, Adlershof átlagon felülően pozitív mérleget mondhat magának. Minek köszönhető ez?

Annak, hogy vállalataink szilárd alapokon állnak. Sokat közülük olyan tudósok alapítottak, akik korábban a keletnémet Tudományos Akadémián dolgoztak. Onnan hozták magukkal azt a tudást, melyet a rendszerváltás után a magángazdaságban is sikeresen hasznosítanak, például a tudományos eszközök gyártásánál. Ők azok, akik tudják, hogy tudásuk mennyit ér és pontosan ismerik a piacot, ahol kereslet van speciális termékeikre. Működteként ügyelünk arra, hogy az újonnan letelepedni kívánó vállalatok illeszkedjenek az eddigi profilunkba. Ezek a területek az optikai technológia, a mikrorendszerek technológiája, az információs technológia valamint a környezeti, a bio- és energiatechnológia.

■ Milyen változásokra fog sor kerülni Adlershofban a következő években?

Fokozni fogjuk az akvizíciós tevékenységünket és erősíteni az egyes ágazatok közötti összefonódást. Már ma is a világ 15 legnagyobb tudományos és technológiai parkjai közé számítunk, és ezt a rangot szeretnénk

az elkövetkező években főként gazdasági szempontból tovább javítani. Különös figyelmet szentelünk Közép- és Kelet-Európának. Működtetünk egy Kelet-Nyugat-Kooperációs Központot, amely segíti a közép- és kelet-európai vállalatok a német piacra történő belépését. Vállalatunk és tudományos intézményeink számos munkatársa remek kapcsolatokkal rendelkezik Közép- és Kelet-Európával. Ezt a potenciált ki kell használni. És természetesen nagy öröm számunkra, hogy Magyarország az Európai Unió tagja lesz.

A Berliini Technológiai és Innovációs Alapítvány és Központ (TSB)

A TSB támogatja a stratégiai párbeszédet a tudomány, a gazdaság és a politika között. Az alapítvány célja a régió nemzetközileg is elismert kompetenciacentrummá való fejlesztése. A törekvések fókuszában olyan kezdeményezések állnak, mint a biotechnológia területén a BioTOP, az orvostechika területén a TSB medici, a számítástechnika és kommunikáció területén a TimeKontor AG, valamint a közlekedéstechnológia területén a FAV nevű programok. A TSB GmbH, az alapítvány egy leányvállalata, magára vállalta annak feladatát, hogy technológiai tanácsadással illetve az egyetemek, főiskolák, valamint a város kis- és középvállalatai közötti együttműködés elősegítésével hozzájáruljon ahhoz, hogy az új technológiai kezdeményezések olyan hagyományosan berlini ipari ágazatokhoz is, mint a gépgyártás, az elektrotechnika stb. eljussanak.

Az igazgatótanács elnöke:
Prof. Dr.-Ing. Hanns-Jürgen Lichtfuß
Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
tel.: +49-30-463 02 500, fax: -444
tsb@technologiestiftung-berlin.de
www.technologiestiftung-berlin.de

Messen und Kongresse 2004 in Berlin

■ **Internationale Grüne Woche:** Ausstellung für Ernährungswirtschaft, Landwirtschaft und Gartenbau, 16. – 25.1.2004

FRUIT LOGISTICA: Internationale Messe für Früchte- und Gemüsemarketing, 5. – 7.2.2004

Build IT Berlin 2004: IT und Kommunikation im Bauwesen, 17. – 21.2.2004

Antique und Art: Messe für Antiquitäten und Kunst, 19. – 22.2.2004

ITB Berlin: Internationale Tourismusbörse Berlin 2004, 12. – 16.3.2003

Gründer- und Unternehmertage: 23. – 25.4.2004

ILA 2004: Internationale Luft- und Raumfahrt ausstellung Berlin-Brandenburg, 10. – 16.5.2004

Hauptstadtkongress Medizin und Gesundheit 2004: 2. – 4.6.2004

27. Kongress der Internationalen Verleger-Union (IVU): 21. – 24.6.2004

Wasser + Gas Berlin Spezial 2004: Fachmesse und Kongress – Partnerveranstaltung für die EU-Beitrittsländer, 8. – 10.9.2004

InnoTrans: Internationale Messe für Verkehrstechnik, 21. – 24.9.2004

Popkomm: Fachmesse für Popmusik und Entertainment, 29.9. – 1.10.2003

ART FORUM BERLIN: Internationale Messe für Gegenwartskunst, 18. – 22.9.2004

YOU Berlin 2004: Europäische Jugendmesse für Outfit, Sport und Lifestyle, 15. – 17.10.2004

Import Shop Berlin Shopping around the World: 10. – 14.11.2004

HIPPOLOGICA 2004: Internationale Pferdemesse, 25. – 28.11.2004

30. MINERALIS, 26. – 28.11.2004

Kiállítások/vásárok és kongresszusok 2004-ben Berlinben

■ **Nemzetközi Zöld Hét:** Élelmiszeripari, mezőgazdasági és kertépítési kiállítás és vásár, 2004.1.16 – 25.

FRUIT LOGISTICA: Nemzetközi gyümölcs- és zöldségmarketing kiállítás és vásár, 2004.2.5 – 7.

Build IT Berlin 2004: IT és kommunikáció az építőiparban, 2004.2.17 – 21.

Antikvitas és Művészet: Régiségek és műtárgyak kiállítása és vására, 2004.2.19 – 22.

ITB Berlin: Nemzetközi turisztikai börze Berlin 2004, 2004.3.12 – 16.

Alapítói és Vállalkozói Napok: 2004.4.23 – 25.

ILA 2004: Nemzetközi légitársasági és űrhajózási kiállítás Berlin-Brandenburg, 2004.5.10 – 16.

Fővárosi Orvostudományi és Egészségügyi Kongresszus 2004: 2004.6.24.

A Nemzetközi Könyvkiadók 27. Kongresszusa: 2004.6.21 – 24.

Víz + Gáz Berlin Szpecial 2004: Szakvásár és kongresszus – Partnerrendezvény az EU-hoz csatlakozó országok számára, 2004.9.8 – 10.

InnoTrans: Nemzetközi közlekedéstechnikai kiállítás és vásár, 2004.9.21 – 24.

Popkomm: Popzenei és szórakoztatási szakvásár, 2004.9.29 – 10.1.

ART FORUM BERLIN: Nemzetközi kortárs művészeti kiállítás és vásár, 2004.9.18 – 22.

YOU Berlin 2004: Európai ifjúsági divat, sport és életmód kiállítás és vásár, 2004.10.15 – 17.

Import Shop Berlin Shopping around the World: 2004.11.10 – 14.

HIPPOLOGICA 2004: Nemzetközi lókiállítás és vásár, 2004.11.25 – 28.

30. MINERALIS: 2004.11.26 – 28.

Messe Berlin

■ Die Messe Berlin gehört zu den zehn umsatzstärksten Messegesellschaften der Welt. Sie verfügt über 160.000 Quadratmeter Hallenfläche und ist damit die fünftgrößte Messegesellschaft Deutschlands. Das Messegelände am Funkturm ist mit dem Internationalen Congress Centrum ICC Berlin durch ein dreistöckiges Brückenbauwerk verbunden. Damit bestehen ausgezeichnete Möglichkeiten, Kongresse und Messen zu kombinieren. Die internationalen Veranstaltungen der Messe Berlin sind die ITB Berlin – Internationale Tourismus-Börse, die IFA – Internationale Funkausstellung, die Internationale Grüne Woche Berlin und die ILA – Internationale Luft- und Raumfahrt ausstellung Berlin-Brandenburg. Darüber hinaus stellen unter anderem die InnoTrans – Internationale Fachmesse für Verkehrstechnik, die FRUIT LOGISTICA – Internationale Messe für Früchte- und Gemüsemarketing, die CMS Cleaning. Management. Services, die WASSER BERLIN – Internationale Fachmesse und Kongress für Wasser und Abwasser, die GAS BERLIN – Internationale Fachmesse für Gas sowie das ART FORUM BERLIN – die internationale Messe für Gegenwartskunst – attraktive Kommunikations- und Handelsplätze dar. Neu ist im Berliner Messeprogramm ab 2004 die internationale Musikmesse Popkomm. Die Messe Berlin gilt als hervorragende Verbindung zwischen der Europäischen Union und den Staaten Mittel- und Osteuropas sowie Ostasiens und Amerikas.

Messe Berlin GmbH

Vorsitzender der Geschäftsführung:
Raimund Hosch
Messedamm 22, 14055 Berlin
Tel.: +49-30-3038-0, Fax: -2325
central@messe-berlin.de
www.messe-berlin.de

Berlini Vásár

■ A Berlini Vásár a világ tíz legnagyobb forgalmat lebonyolító kiállítás- és vásárszervező cégének egyike. A vásártér összterülete meghaladja a 160 ezer négyzetmétert és ezzel a Berlini Vásár Németországban az ötödik helyet foglalja el a ranglistán. A Vásárközpont és az ICC Berlin Nemzetközi Kongresszusi Központot egy háromemeletes hídkonstrukció köti össze, amely nagyszerű lehetőséget nyújt kongresszusok és vásárok kombinálására. A Berlini Vásár keretében olyan kiállítások kerülnek megrendezésre, mint például az ITB Berlin – Nemzetközi Turisztikai Börze, az IFA – Nemzetközi Távközlési Kiállítás, a Berlini Nemzetközi Zöld Hét és az ILA – Nemzetközi Légiközlekedési és Űrhajózási Kiállítás Berlin-Brandenburg. A kiállítók közül az InnoTrans – Nemzetközi Közlekedésügyi Szakkiallítás és -vásár, a FRUIT LOGISTICA – Nemzetközi Gyümölcs- és Zöldségmarketing Kiállítás és Vásár, a CMS Cleaning. Management. Services, a WASSER BERLIN – Nemzetközi Víz- és Szennyvízügyi Szakkiallítás és Kongresszus, a GAS BERLIN – Nemzetközi Gázügyi Szakkiallítás és Vásár valamint az ART FORUM BERLIN – Nemzetközi Kortárs Művészeti Kiállítás és Vásár kínálnak vonzó kommunikációs és kereskedelmi lehetőségeket. 2004-től újdonság a Berlini Vásár palettáján a Popkomm Nemzetközi Zenei Kiállítás és Vásár. A Berlini Vásár nagyszerű kapcsolódási pontot jelent az Európai Unió, illetve Közép- és Kelet-Európa valamint Kelet-Ázsia és Amerika országai között.

Messe Berlin GmbH

Ügyvezető elnök:
Raimund Hosch
Messedamm 22, 14055 Berlin
tel.: +49-30-3038-0, fax: -2325
central@messe-berlin.de
www.messe-berlin.de

Wirtschaftsadressen, Verbände, Institutionen

■ Botschaft der Republik Ungarn

Unter den Linden 76, 10117 Berlin
Tel.: +49-30-203 10-0
Fax: +49-30-229 13-14
www.ungarische-botschaft.de

■ Deutsch-Ungarische Gesellschaft e.V.

Haus Ungarn
Karl-Liebknecht-Straße 9, 10178 Berlin
Tel.: +49-30-24 24-573
Fax: +49-30-24 72 97 12

■ Wirtschaftsförderung Berlin International GmbH

Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
Tel.: +49-30-399 80-0
Fax: +49-30-399 80-239
www.berlin.de/wfb

■ ITD Hungary

Botschaft der Republik Ungarn
Handelsabteilung
Unter den Linden 76, 10117 Berlin
Tel.: +49-30-247 29-782
Fax: +49-30-247 29-783
itdberlin@itd-berlin.de

■ Ost-West-Contact

Wirtschaftsmagazin für Ost-West-Kooperation
Ritterstraße 2b, 10969 Berlin
Tel.: +49-30-61 50 89-0
Fax: +49-30-61 50 89-29
www.owc.de

■ OstWestWirtschaftsakademie GmbH

Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
Tel.: +49-30-31 51 02 01
Fax: +49-30-31 51 03 16

■ Ost-West-KooperationsZentrum (OWZ)

Rudower Chaussee 29, 12489 Berlin
Tel.: +49-30-63 92 60 00
Fax: +49-30-63 92 60 10
www.owz.izbm.de

■ MOE-Koordinator des Regierenden Bürgermeisters

Herr Dr. Wolfram O. Martinsen
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
Tel.: +49-30-39 98 02 53
Fax: +49-03-39 98 02 39

■ Vereinigung der Unternehmensverbände in Berlin und Brandenburg e.V.

Haus der Wirtschaft
Am Schillertheater 2, 10625 Berlin
Tel.: +49-30-310 05-0
Fax: +49-30-310 05-120
www.uvb-online.de

■ Industrie- und Handelskammer (IHK) Berlin

Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
Tel.: +49-30-315 10-0
Fax: +49-30-315 10-166
www.ihk-berlin24.de

■ Handwerkskammer Berlin

Blücherstraße 68, 10961 Berlin
Tel.: +49-30-259 03 01
Fax: +49-30-259 03 235
www.hwk-berlin.de

■ Ost-West-Handelsbank AG

Unter den Linden 21, 10117 Berlin
Tel.: +49-30-22 63 560
Fax: +49-30-22 63 56 13
www.owh.de

■ Deutsche Bank AG

Otto-Suhr-Allee 6/16, 10585 Berlin
Tel.: +49-30-34 07 16 43
Fax: +49-30-34 07 29 81
www.deutsche-bank.de

■ Dresdner Bank AG

Pariser Platz 6, 10877 Berlin
Tel.: +49-30-31 530
Fax: +49-30-53 22 79
www.dresdner-bank.de

■ Commerzbank AG

Potsdamer Str. 125, 10783 Berlin
Tel.: +49-30-26 530
Fax: +49-30-26 53 27 39
www.commerzbank.de

■ Landesbank Berlin

Bundesallee 171, 10889 Berlin
Tel.: +49-30-86 98 01
Fax: +49-30-86 19 308
www.lbb.de

■ Berliner Volksbank

Budapester Str. 35, 10787 Berlin
Tel.: +49-30-30 630
Fax: +49-30-30 63 15 40
www.berliner-volksbank.de

Gazdasági társaságok, egyesületek, intézmények címei

■ A Magyar Köztársaság Nagykövetsége

Unter den Linden 76, 10117 Berlin
tel.: +49-30-203 10-0
fax: +49-30-229 13-14
www.ungarische-botschaft.de

■ Német-Magyar Társaság

Magyar Ház/Haus Ungarn
Karl-Liebknecht-Straße 9, 10178 Berlin
tel.: +49-30-24 24-573
fax: +49-30-24 72 97 12

■ Nemzetközi Gazdasági Fejlesztés Berlin

Ludwig Erhard Ház
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
tel.: +49-30-399 80-0
fax: +49-30-399 80-239
www.berlin.de/wfb

■ ITD Hungary

A Magyar Köztársaság Nagykövetsége
Kereskedelmi osztály
Unter den Linden 76, 10117 Berlin
tel.: +49-30-247 29-782
fax: +49-30-247 29-783
itdberlin@itd-berlin.de

■ Ost-West-Contact Gazdasági Magazin a Kelet-Nyugati Együttműködésért

Ritterstraße 2b, 10969 Berlin
tel.: +49-30-61 50 890
fax: +49-30-61 50 89 29
www.owc.de

■ Kelet-Nyugat Gazdasági Akadémia

Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
tel.: +49-30-31 51 02 01
fax: +49-30-31 51 03 16

■ Kelet-Nyugat Együttműködési Központ (OWZ)

Rudower Chaussee 29, 12489 Berlin
tel.: +49-30-63 92 60-00, fax: -10
www.owz.izbm.de

■ A mindenkori polgármester Közép- és Kelet-Európát érintő kérdésekben illetékes koordinátora

Dr. Wolfram O. Martinsen
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
tel.: +49-30-39 98 02 53
fax: +49-03-39 98 02 39

■ Berlin-Brandenburgi Vállalkozói Szövetségek EgyesületeKht.

Haus der Wirtschaft
Am Schillertheater 2, 10625 Berlin
tel.: +49-30-310 05-0
fax: +49-30-310 05-120
www.uvb-online.de

■ Berliini Ipari és Kereskedelmi Kamara (IHK)

Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
Tel.: +49-30-315 10-0
Fax: +49-30-315 10-166
www.ihk-berlin24.de

■ Berliini Kézműves Kamara

Blücherstraße 68, 10961 Berlin
Tel.: +49-30-259 03 01
Fax: +49-30-259 03 235
www.hwk-berlin.de

■ Ost-West-Handelsbank AG

Unter den Linden 21, 10117 Berlin
tel.: +49-30-22 63 560
fax: +49-30-22 63 56 13
www.owh.de

■ Deutsche Bank AG

Otto-Suhr-Allee 6/16, 10585 Berlin
tel.: +49-30-34 07 16 43
fax: +49-30-34 07 29 81
www.deutsche-bank.de

■ Dresdner Bank AG

Pariser Platz 6, 10877 Berlin
tel.: +49-30-31 530
fax: +49-30-53 22 79
www.dresdner-bank.de

■ Commerzbank AG

Potsdamer Str. 125, 10783 Berlin
tel.: +49-30-26 530
fax: +49-30-26 53 27 39
www.commerzbank.de

■ Landesbank Berlin

Bundesallee 171, 10889 Berlin
tel.: +49-30-86 98 01
fax: +49-30-86 19 308
www.lbb.de

■ Berliner Volksbank

Budapester Str. 35, 10787 Berlin
tel.: +49-30-30 630
fax: +49-30-30 63 15 40
www.berliner-volksbank.de

Wirtschaft in Berlin

■ Impulsgeber für den wirtschaftlichen Wandel in Berlin sind die Zukunftsbereiche Kommunikation, Life Science, Mobilität und Dienstleistungen mit ihren wichtigsten Wachstumsbranchen Informations- und Kommunikationstechnologie, Medien- und Musikwirtschaft, Werbung und Design, Biotechnologie, Medizin-, Umwelt- und Verkehrstechnik. Die enge Kooperation zwischen Wissenschaft und Wirtschaft zahlt sich vor allem in diesen Branchen aus. Netzwerke aus Forschungseinrichtungen, Fertigungsbetrieben und unternehmensnahen Dienstleistern sind die besonderen Stärken des Standortes Berlin. Das führt zu vielfältigen Chancen für Unternehmensgründerinnen und -gründer aus unterschiedlichen Branchen. Die Nähe zu Ministerien, Medienanstalten, Spitzenverbänden der Wirtschaft und Wissenschaft, Projektträgern und Förderbanken ist eine optimale Voraussetzung für Unternehmen, die sich hier ansiedeln. Nach einer Studie der International Meetings Association errang Berlin als größter Tagungs- und Kongressstandort Deutschlands bei der Anzahl der Veranstaltungen weltweit den zwölften Platz. Bei Großveranstaltungen mit starker internationaler Beteiligung liegt Berlin nach einer Statistik der Union of International Associations (UIA) international sogar auf dem siebten Platz nach Paris, London, Brüssel, Wien, Singapur und Genf.

Wirtschaftsförderung Berlin International GmbH

Die Wirtschaftsförderung Berlin International GmbH ist die zentrale Anlaufstelle in Berlin, die Investoren bei der Ansiedlung unterstützt und Berliner Unternehmen in allen Fragen der Außenwirtschaft sowie des öffentlichen Auftragswesens begleitet. Investoren bietet die Wirtschaftsförderung Berlin International GmbH im Business Location Center (BLC) zentral und online alle Wirtschaftsdaten zu Berlin. In das BLC integriert ist das Immobilienportal mit umfassendem Überblick zum Berliner Immobilienmarkt. Mit dem Business Welcome Package können Unternehmen den Standort kostengünstig für drei Monate testen. Der Service für Berliner Unternehmen umfasst u. a. die weltweite Kooperationsvermittlung sowie die Organisation von Messegemeinschaftsständen. Das EuRo Info Centre in der Wirtschaftsförderung Berlin International GmbH berät zu EU-Programmen und das Innovation Relay Centre fördert den grenzüberschreitenden Technologietransfer.

Wirtschaftsförderung Berlin International GmbH

Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
Tel.: +49-30-3 99 80-0, Fax: -239
info@wf-berlin.de
www.berlin.de/wfb

Daten & Fakten

1,533 Mio. Erwerbstätige, davon
1,275 Mio. im Dienstleistungsbereich
973 Industriebetriebe
18.117 Handwerksbetriebe
4.170 Betriebe des Bauhauptgewerbes
128 Personbeförderungsunternehmen
9 U-Bahn-Linien mit 1.391 Fahrzeugen
400 Millionen U-Bahn-Fahrgäste jährlich

160 Buslinien, 28 Straßenbahnlinien
3 Flughäfen
212.885 Flüge und 12.180.783 Passagiere
1,4 Millionen Haushalte mit Kabelanschluss (75 Prozent)
7 Technologieparks
15 Gründerzentren
77 außeruniversitäre Forschungseinrichtungen

Berlin gazdasága

■ Berlin gazdasági fejlődésének legfontosabb mozgatói az olyan jövőbe mutató területek, mint a kommunikáció, a Life Science, a mobilitás és a szolgáltatói szektor. Ezekben belül is a legdinamikusabban fejlődő ágazatok az informatikai és kommunikációs technológia, a média és zene, a reklám és design, a biotechnológia valamint az orvosi, a környezeti és a közlekedési technika. A kutatóintézetek, a termelőüzemek és a vállalatokhoz közel álló szolgáltatók közötti hálózatszerkezet Berlin különös erősségei közé számít. Ez a tény jó esélyeket teremt a különböző ágazatokban tevékenykedő vállalkozók számára. A minisztériumok, a tömegkommunikációs intézmények, a legfelsőbb gazdasági és tudományos szervezetek valamint a megbízók és a finanszírozó bankok közelsége optimális feltételeket biztosít az itt letelepedni szándékozó vállalatoknak. Az International Meetings Association tanulmánya szerint Berlin, mint Németország azon városa, ahol a legtöbb konferencia zajlik, világviszonylatban a rendezvények számát tekintve a 12. helyet érte el. A nagyszabású rendezvényeket tekintve, ahol jelentős nemzetközi részvétel, Berlin az Union of International Associations (UIA) egy felmérése alapján nemzetközi viszonylatban a 7. helyet foglalja el, Párizs, London, Brüsszel, Bécs, Szingapúr és Genf után.

Nemzetközi Gazdasági Fejlesztés Berlin

A Nemzetközi Gazdasági Fejlesztés Berlin az a központi információs kapcsolódási pont, ahol a befektetők segítséget kaphatnak a letelepedéshez, illetve berlini vállalkozások választ kaphatnak a külgazdaságra és a nyilvános kiírásokra vonatkozó kérdéseikre. A Business Location Center-ben (BLC) online bocsátja a befektetők rendelkezésére Berlin minden gazdaságra vonatkozó adatát. A BLC-ben található egy ingatlanportál is, amely átfogó képet nyújt Berlin ingatlanpiacáról. A Business Welcome Package lehetőséget kínál a befektetőknek ahhoz, hogy három hónapon át kedvező áron teszteljék az jövőbeli üzleti helyszínüket. A berlini vállalkozások számára nyújtott szolgáltatás tartalmazza többek között a vállalkozások közötti kooperáció közvetítését világszerte, valamint közös vásári fellépések megszervezését. A Nemzetközi Gazdasági Fejlesztés Berlin keretén belül az EuRo Info Centre tájékoztatást nyújt az Európai Unió programjairól az Innovation Relay Centre pedig támogatja a határokon átvelő technológiai tapasztalatcserét.

Wirtschaftsförderung Berlin International GmbH

Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
tel.: +49-30-3 99 80-0, fax: -239
info@wf-berlin.de
www.berlin.de/wfb

Számok és tények

1,533 millió kereső, ebből 1,275 millió
a szolgáltató szektorban
973 ipari üzem
18.117 kisipari üzem
4.170 építőipari üzem
128 szellemi szolgáltató vállalat
9 metróvonal 1.391 járművel
400 millió utas évente a metróon

160 buszjárat
28 villamosjárat
3 repülőtér, 212.885 repülőjárat és
12.180.783 légiutas
1,4 millió háztartás kábeltelevíziós
hálózattal (75 %)
7 technológia park
15 vállalkozói központ
77 egyetemektől független kutatóintézet

Tourismus in Berlin

■ Berlin ist ein beliebtes Reiseziel für Besucher aus dem In- und Ausland. Von moderner Architektur bis zu Orten der jüngsten Geschichte – Berlin hat viele Gesichter. Die Stadt ist eine der interessantesten Kulturstädte Europas. Es gibt drei Opernhäuser, acht große Sinfonieorchester und 150 Theater. Jährlich haben die Museen, Schlösser und Gärten mehr als 15 Millionen, die Theater mehr als 3,5 Millionen Besucher. 500 Schlösser und Parks in Berlin und Brandenburg, darunter Potsdam-Sanssouci, die Berliner Museumsinsel und das Kulturforum am Potsdamer Platz sind bekannte, in Europa einmalige Orte. In Berlin werden täglich mehr als 1.500 kulturelle Veranstaltungen angeboten. Allein in den 2.300 Berliner Kultureinrichtungen sind mehr als 25.000 Menschen aus aller Welt beschäftigt.

Hotels und Anreise

Berlin hat 68.634 Gästebetten in 133 Hotels, 18 Pensionen, 293 Hotels garnis und 27 Gasthöfen. Vor allem im Vier- und Fünf-Sterne-Bereich wurden in den vergangenen Jahren zahlreiche neue Häuser eröffnet. Insgesamt 4.952.798 Gäste zählten die Berliner Hotels und Pensionen im Jahr 2003. Die durchschnittliche Aufenthaltsdauer aller Berlin-Besucher betrug 2,3 Tage. Für die Einreise nach Deutschland wird neben einem gültigen Reisepass die grüne Versicherungskarte für das Auto benötigt. Alle Autobahnen von und nach Berlin münden in den Berliner Ring (A 10). Die ungarische Fluggesellschaft Malév Hungarian Airlines fliegt zweimal täglich von Budapest nach Berlin. Auskünfte im Internet unter www.malev.de. Die Bahnfahrt zwischen beiden Städten dauert zwölf Stunden.

Die Berlin Tourismus Marketing GmbH (BTM)

Wirbt weltweit für das touristische Angebot des Landes Berlin. Die BTM fördert den Tourismus, unterstützt Geschäftsreisende, organisiert Veranstaltungen, Messen, Tagungen und Kongresse und informiert Berlin-Besucher. Für Gäste der Stadt bietet die BTM viele Dienstleistungen, wie Hotelbuchungen, Veranstaltungstickets, Vermittlungen von Stadtführern sowie ein breites Spektrum touristischer Produkte.

Berlin WelcomeCard (21 Euro)

- Insgesamt 105 Preisnachlässe bis zu 50 Prozent für viele touristische und kulturelle Highlights
- 72 Stunden freie Fahrt mit den öffentlichen Verkehrsmitteln in Berlin und Potsdam für einen Erwachsenen mit drei Kindern bis zum vollendeten 14. Lebensjahr.

3-Tage-Karte Berliner Museen (10 Euro)

- Mit der Karte „SchauLust Museen Berlin“ können über 50 Berliner Museen und Sammlungen an drei aufeinander folgenden Öffnungstagen besucht werden.

Beide Karten sind in den Tourist Info Centern der BTM (Europa Center, Südflügel Brandenburger Tor und Tourist Info Café Fernsehturm) und in vielen Berliner Hotels erhältlich.

Weitere Touristen-Informationen

Reservierungsservice und Information:
+49-30-25 00 25
www.berlin-tourist-information.de
www.bahn.de oder Informations-Hotline
01805-99 66 33 (nur innerhalb Deutschlands)

Turizmus Berlinben

■ Berlin kedvelt úticél úgy a külföldi, mint a belföldi látogatók körében. Berlinnek sokféle arca van – a modern építészettől a közelmúlt történelmének helyeiig. A város Európa egyik legérdekesebb kultúrvárosa. Berlinnek három operaháza, nyolc nagy szimfonikus zenekara és 150 színháza van. A múzeumok, kastélyok és kertek évente több mint 15 millió, a színházak több mint 3,5 millió látogatót vonzanak. A Berlinben és Brandenburgban található 500 kastély és park, köztük olyanok is, mint a potsdami Sanssouci kastély, a berlini Museumsinsel és a Kulturforum a Potsdamer Platz-on Európaszerte ismert és egyedülálló látványosságok. Berlinben naponta több mint 1.400 kulturális rendezvény várja a látogatókat. Egyedül a 2.300 berlini kulturális intézményben több mint 25.000 a foglalkoztatottak száma, akik a világ minden tájáról érkeznek.

Szállodák és az odautazás

Berlin 68.634 vendégágygal rendelkezik 133 szállodában, 18 panzióban, 293 turista szállóban és 27 fogadóban. Az elmúlt években főként a négy és öt csillagos kategóriában nyitottak számos új szállodát. 2003-ben összesen 4.952.798 vendéget szállásoltak el a berlini szállodák és panziók. A látogatók átlagos tartózkodási ideje 2,3 napot tett ki. A Németországba való beutazáshoz az érvényes útlevelel kívül szükséges a személygépjárművek számára a zöld biztosítási kártya. Minden Berlinbe vezető illetve onnan induló autópálya a berlini környűrébe (Berliner Ring, A 10) torkollik. A magyar légitársaság Malév Hungarian Airlines naponta két járatot indít Budapestről Berlinbe. Felvilágosítás az interneten: www.malev.de. Vonattal tizenkét órán át tart az út a két város között.

A Berlini Turisztikai Marketing GmbH

világszerte reklámozza Berlin tartomány turisztikai kínálatát. A BTM támogatja a turizmus ügyét, segíti az üzletembereket üzleti útjaik során, vásárokat, konferenciákat szervez és tájékoztatja a Berlinbe látogatókat. A városba érkezők számára a BTM sokféle szolgáltatást kínál, mint például szállodai szobafoglalást, különböző rendezvényekre való belépők szervezését, idengvenzető közvetítését és sok más turisztikai szolgáltatásokat.

Berlin WelcomeCard (21 euró)

- a Berlin WelcomeCard 150 különböző szolgáltatásra érvényes és városnézésre, múzeumlátogatásra, illetve rendezvényekre szóló, 50 %-ig terjedő árengedményt kínál
- a Berlin WelcomeCard Berlin és Potsdam összes tömegközlekedési eszközére a jegyváltástól számított 72 óráig érvényes egy felnőttre és három 14 év alatti gyermekre

3-napos berlini múzeumbérlét (10 euró)

- A „SchauLust Museen Berlin“ jeggyel három egymást követő nyitvatartási napon több mint 50 berlini múzeumba és kiállítóterembe látogathat el az érdeklődő.

Mindkét bérlét megvásárolható a BTM Tourist Info Center irodáiban (az Europa Centerben, a Brandenburi Kapu déli szárnyánál és a Tourist Info Café-ban a berlini TV-toronynál) és számos berlini szállodában.

További turisztikai információk:

Helyfoglalás és információ: 030-25 00 25
www.berlin-tourist-information.de
www.mav.hu, www.elvira.hu

Auswahl Berliner Hotels/ Berlini szállodák – válogatás

■ **Hotel Adlon Kempinski Berlin *******
Unter den Linden 77, 10117 Berlin-Mitte
tel.: +49-30-2261-0, fax: -2222
DZ/kétágyas szoba: 350 – 360 Euro
www.hotel-adlon.de

■ **Four Seasons Hotel Berlin *******
Charlottenstraße 49, 10117 Berlin-Mitte
tel.: +49-30-2033-8, fax: -6119
DZ/kétágyas szoba: 300 – 360 Euro
www.fourseasons.com

■ **Hotel InterContinental *******
Budapester Straße 2 – 3,
10787 Berlin-Tiergarten
tel.: +49-30-2602-0, fax: -2600
DZ/kétágyas szoba: 220 – 415 Euro
www.berlin.intercontinental.com

■ **Grand Hyatt Berlin *******
Marlene-Dietrich-Platz 2,
10785 Berlin-Tiergarten
tel.: +49-30-2553-1234, fax: -1235
DZ/kétágyas szoba: 220 – 355 Euro
www.berlin.hyatt.com

■ **The Ritz-Carlton Berlin *******
Potsdamer Platz 3, 10785 Berlin-Mitte
tel. + fax: +49-30-33 777
DZ/kétágyas szoba: 280 – 310 Euro
www.ritzcarlton.com

■ **Grand Hotel Esplanade *******
Lützowufer 15, 10785 Berlin-Tiergarten
tel.: +49-30-25478-0, fax: -8222
DZ/kétágyas szoba: 295 – 345 Euro
www.esplanade.de

■ **The Westin Grand *******
Friedrichstraße 158 – 164,
10117 Berlin-Mitte
tel.: +49-30-2027-0, fax: -3362
DZ/kétágyas szoba: 165 – 300 Euro
www.westin-grand.com

■ **Radisson SAS Hotel *******
Spreepalais am Dom,
Karl-Liebknecht-Straße 5, 10178 Berlin
tel.: +49-30-23 82-80, fax: -810
DZ/kétágyas szoba: 160 – 181 Euro
www.radissonsas.com

■ **Hotel Palace Berlin *******
Budapester Straße 45,
10787 Berlin-Charlottenburg
tel.: +49-30-250 20
fax: +49-30-250 21 161
DZ/kétágyas szoba: 225 – 325 Euro
www.palace.de

■ **Steigenberger Hotel Berlin *******
Los-Angeles-Platz 1,
10789 Berlin-Charlottenburg
tel.: +49-30-2127-0, fax: -117
DZ/kétágyas szoba: 139 – 339 Euro
www.berlin.steigenberger.de

■ **Hotel Brandenburger Hof *******
Eislebener Straße 14,
10789 Berlin-Charlottenburg
tel.: +49-30-21405-0, fax: -100
DZ/kétágyas szoba: 240 – 320 Euro
www.brandenburger-hof.com

■ **Estrel Hotel & Convention Center *******
Sonnenallee 225, 12057 Berlin-Neukölln
tel.: +49-30-683 10
fax: +49-30-683 123 45
DZ/kétágyas szoba: 150 – 265 Euro
www.estrel.de

■ **Best Western Hotel President *******
An der Urania 16 – 18, 10787 Berlin
tel.: +49-30-219 030
fax: +49-30-219 031 06
DZ/kétágyas szoba: 164 – 205 Euro
www.president.bestwestern.de

■ **Savoy Berlin *******
Fasanenstraße 9 – 10,
10623 Berlin-Charlottenburg
tel.: +49-30-31 10-30, fax: -33 33
DZ/kétágyas szoba: 182-262 Euro
www.hotel-savoy.com

■ **Dorint Schweizerhof Berlin *******
Budapester Straße 25,
10787 Berlin-Tiergarten
tel.: +49-30-269 60
fax: +49-30-269 610 00
DZ/kétágyas szoba: 220 – 260 Euro
www.dorint.com

■ **Hecker's Hotel *******
Grolmanstraße 35,
10623 Berlin-Charlottenburg
tel.: +49-30-889 00
fax: +49-30-889 02 60
DZ/kétágyas szoba: 140 – 250 Euro
www.heckers-hotel.com

■ **Maritim pro Arte *******
Friedrichstraße 151, 10117 Berlin-Mitte
tel.: +49-30-203 35
fax: +49-30-203 342 09
DZ/kétágyas szoba: 204 – 314 Euro
www.maritim.de

■ **NH Berlin Alexanderplatz *******
Landsberger Allee 26 – 32,
10249 Berlin-Friedrichshain
tel.: +49-30-422 613 0
fax: +49-30-422 613 300
DZ/kétágyas szoba: 126 – 201 Euro
www.nh-hotels.com

■ **Bleibtreu *******
Bleibtreustraße 31,
10707 Berlin-Charlottenburg
tel.: +49-30-884 74 0
fax: +49-30-884 74 444
DZ/kétágyas szoba: 182 – 262 Euro
www.bleibtreu.com

■ **California *******
Kurfürstendamm 35,
10719 Berlin-Charlottenburg
tel.: +49-30-88012-0, fax: -111
DZ/kétágyas szoba: 119 – 180 Euro
www.hotel-california.de

■ **Blue Band Hotel Plaza *******
Knesebeckstraße 63,
10719 Berlin-Charlottenburg
tel.: +49-30-884 130
fax: +49-30-884 137 54
DZ/kétágyas szoba: 102 – 175 Euro
www.blueband.de

■ **Art'otel Berlin Mitte *******
Wallstraße 70 – 73, 10179 Berlin-Mitte
tel.: +49-30-24062-0, fax: -222
DZ/kétágyas szoba: 105 – 198 Euro
www.artotel.de

■ **Park Inn Hotel Berlin *******
Alexanderplatz, 10178 Berlin-Mitte
tel.: +49-30-238 90
fax: +49-30-238 943 05
DZ/kétágyas szoba: 90 – 231 Euro
www.parkinn.com

■ **Astoria *******
Fasanenstraße 2,
10623 Berlin-Charlottenburg
tel.: +49-30-312 40 67
fax: +49-30-312 50 27
DZ/kétágyas szoba: 115 – 166 Euro
E-mail: AstoriaHotel@t-online.de

■ **Kubrat *******
Leipziger Straße 21, 10117 Berlin-Mitte
tel.: +49-30-201 20 54
fax: +49-30-201 20 57
DZ/kétágyas szoba: 95 – 128 Euro
E-mail: Hotel-Kubrat@t-online.de

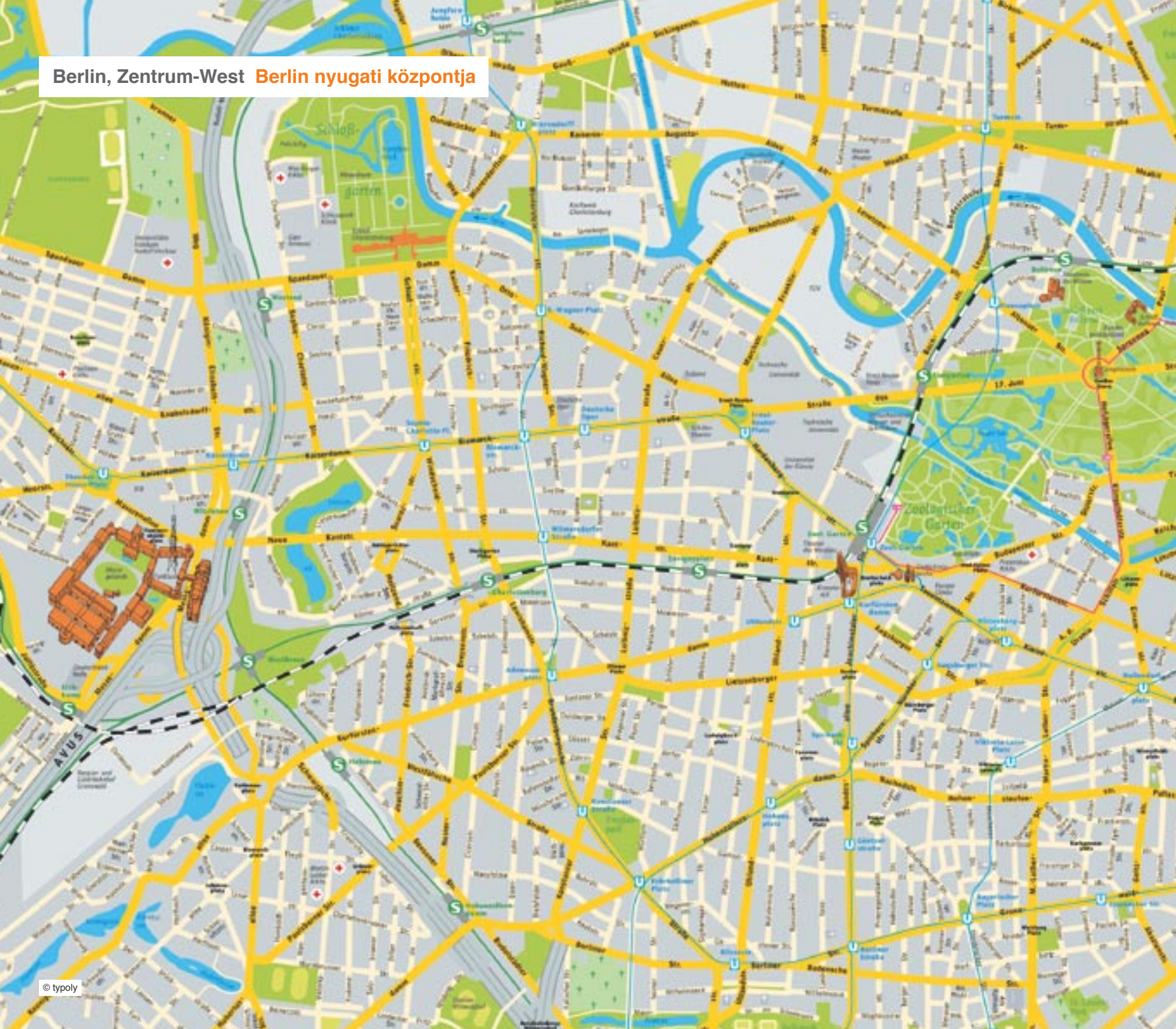
■ **Hotel Jurine Berlin Mitte *******
Schwedter Straße 15, 10119 Berlin-Mitte
tel.: +49-30-443 29 90
fax: +49-30-443 29 999
DZ/kétágyas szoba: 96 – 160 Euro
www.hotel-jurine.de

■ **Ibis Hotel Berlin Messe *******
Messedamm 10,
14057 Berlin-Charlottenburg
tel.: +49-30-303 93 0
fax: +49-30-301 95 36
DZ/kétágyas szoba: 82 Euro
www.ibishotel.com

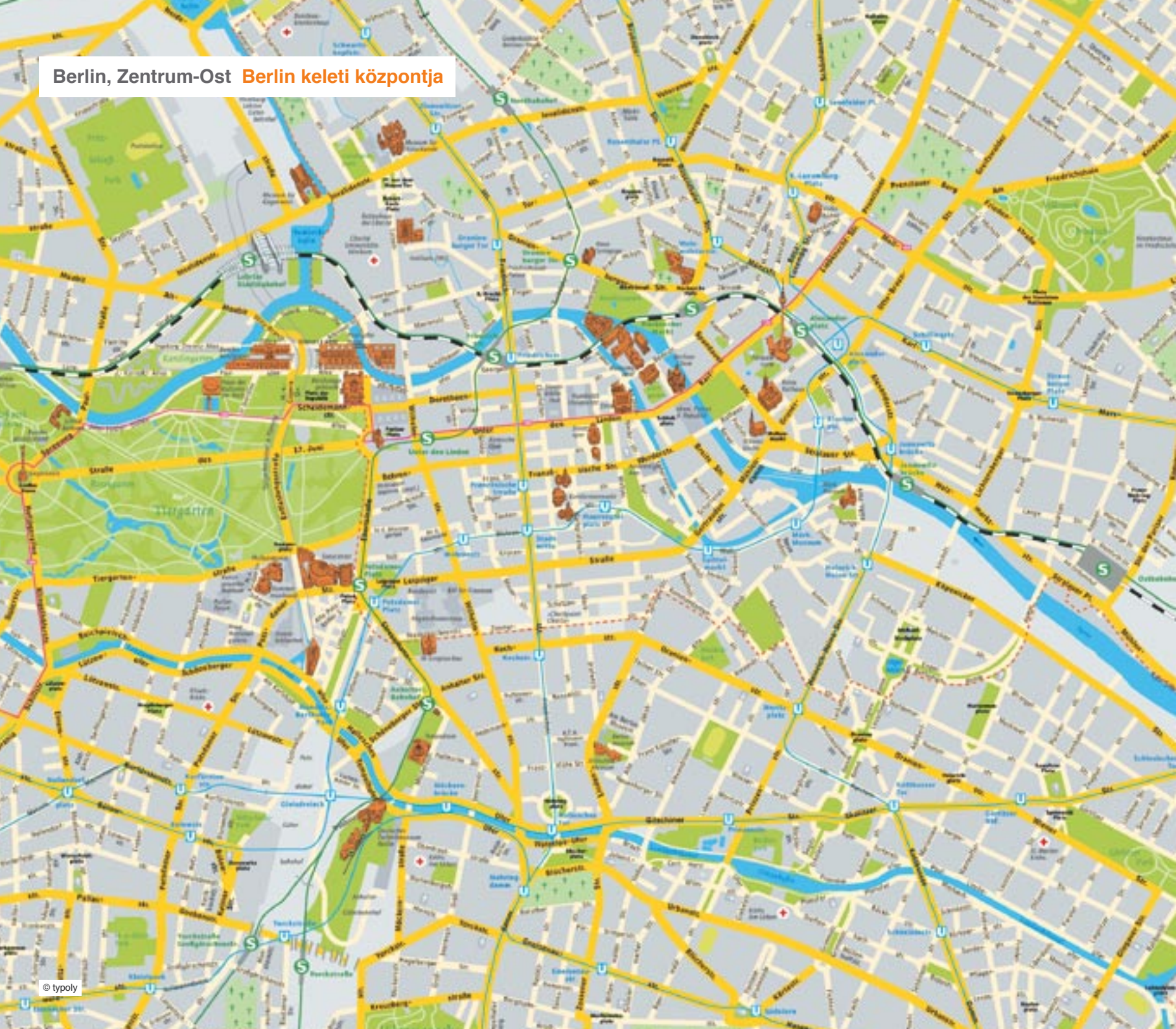
■ **Dorint Airport Hotel Tegel *******
Gotthardstraße 96,
13403 Berlin-Reinickendorf
tel.: +49-30-498 840
fax: +49-30-498 845 55
DZ/kétágyas szoba: 92 – 101 Euro
www.dorint.de

Tájékoztató és szállásfoglalás
www.berlin-tourist-information.de

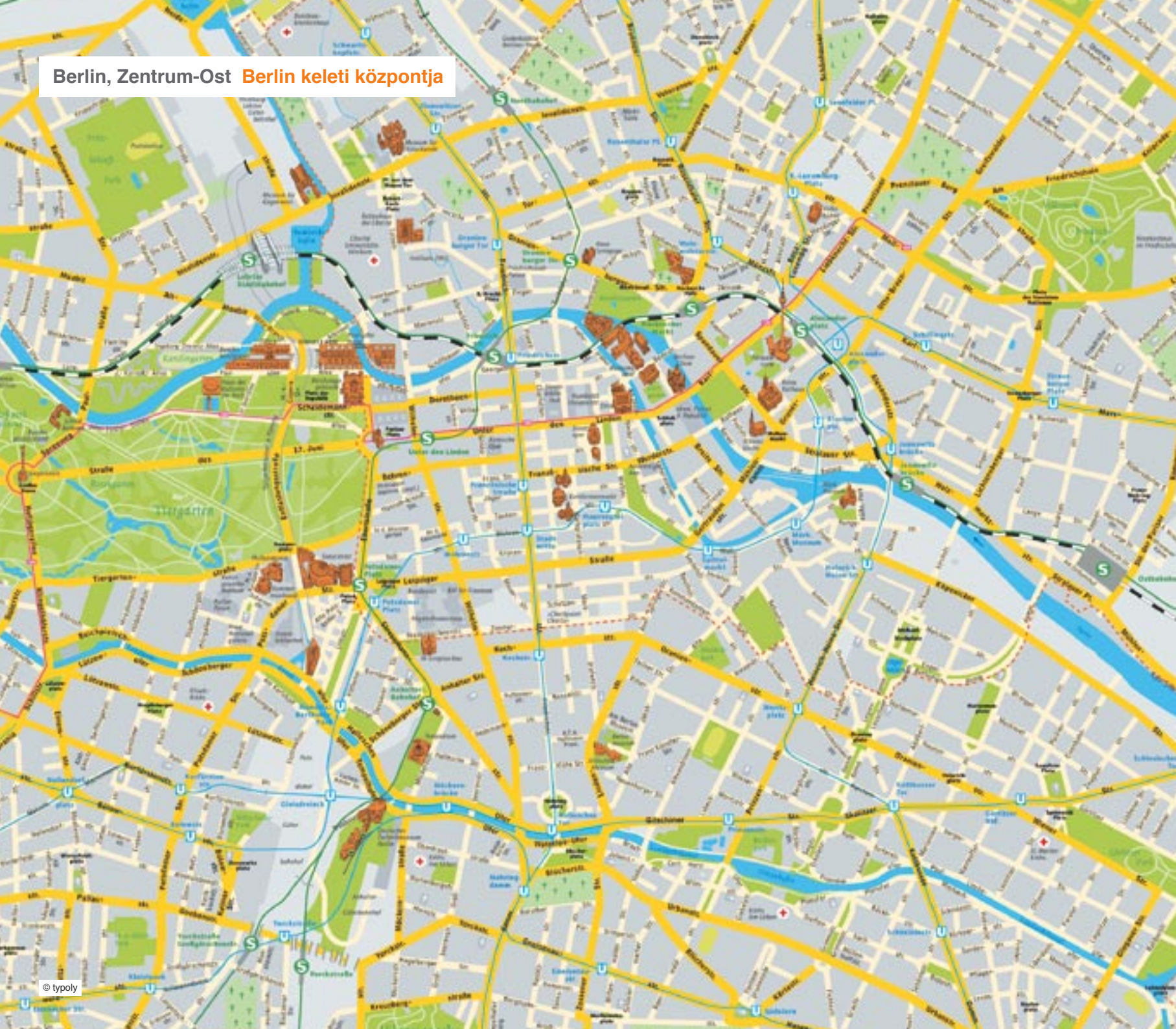
Berlin, Zentrum-West **Berlin nyugati központja**

Berlin, Zentrum-Ost **Berlin keleti központja**

Berlin, Zentrum-Ost **Berlin keleti központja**

Wichtige Rufnummern in Berlin

■ **Feuerwehr/Notfall-Rettung** Tel.: 112

Polizei/Notruf Tel.: 110

**Ärztlicher Bereitschaftsdienst und
Apothekenbereitschaft** Tel.: 310 031

Zahnärztlicher Notdienst Tel.: 890 043 33

Giftnotruf Tel.: 192 40

Deutsche Bahn AG Reiseauskünfte
Tel.: 118 61 (0,60 Euro/Min.) oder
www.bahn.de

**Öffentliche Verkehrsmittel/
BVG-Kundenservice**
Tel.: 194 49 oder www.bvg.de

Tourist-Information Tel.: 250 025 oder
www.berlin-tourist-information.de

Flughafen-Information Tel.: 0180-500 01
86 (0,12 Euro/Min.), www.berlin-airport.de

Taxiruf (Auswahl)
Funk-Taxi Berlin Tel.: 261 026
TaxiFunk Berlin Tel.: 443 322
Würfelunk Tel.: 210 101
oder Tel.: 0800-222 22 55 (gebührenfrei)

ADAC-Pannenhilfe Tel.: 0180/22 222 22

Autovermietungen (Auswahl)
AVIS Tel.: 01805-557 755 (0,12 Euro/Min.)
oder www.avis.de
Europcar Tel.: 0180-580 00 (0,12 Euro/
Min.) oder www.europcar.de
Sixt Tel.: 0180-525 25 25 (0,12 Euro/Min.)
oder www.sixt.de

Botschaft der Republik Ungarn
tel.: 030-203 100
www.ungarische-botschaft.de

**Notfallnummern
bei Verlust der Kreditkarte**
American Express Tel.: 069-979 710 00
EC/Mastercard Tel.: 01805-021 021
Visacard Tel.: 0800-814 91 00

Spätschalter der Deutschen Post
(Auswahl)
S-Bahnhof Friedrichstraße werktags
6 – 22 Uhr, samstags/sonntags 8 – 22 Uhr
Joachimstaler Straße 7 (Nähe Kurfürstendamm)
täglich 8 – 24 Uhr
Deutsche Post Kundentelefon
Tel.: 01802-33 33 (0,06 Euro/Min.)

Vorwahl aus Ungarn nach Berlin
+49-30

Fontos berlini telefonszámok

■ **Tűzoltók/Mentők** tel.: 112

Rendőrség/Segélyhívás tel.: 110

Orvosi ügyelet és ügyeletes gyógyszerár
tel.: 030-310 031

Fogorvosi ügyelet tel.: 030-890 043 33

Segélyhívás mérgezés esetén tel.: 192 40

Vasúti utazási információk
(Deutsche Bahn AG) tel.: 118 61
(0,60 euró percenként) www.bahn.de

**Tömegközlekedési eszközök/a Berlini
Közlekedési Vállalat (BVG) ügyfél-
szolgálat** tel.: 030-194 49, www.bvg.de

Turista információ tel.: 030-250 025
www.berlin-tourist-information.de

Repülőtéri információ tel.: 0180-500 01 86
(0,12 euró percenként) www.berlin-airport.de

Taxi (válogatás)
Funk-Taxi Berlin tel.: 030-261 026
TaxiFunk Berlin tel.: 030-443 322
Würfelunk tel.: 030-210 101 vagy tel.:
0800-222 22 55 (ingyen hívható telefonszám)

Autómentő (ADAC) tel.: 0180/22 222 22

Autókölcsozók (válogatás)
AVIS tel.: 01805-557 755 (0,12 euró
percenként) vagy www.avis.de
Europcar tel.: 0180-580 00 (0,12 euró
percenként) vagy www.europcar.de
Sixt tel.: 0180-525 25 25 (0,12 euró
percenként) vagy www.sixt.de

A Magyar Köztársaság Nagykövetsége
tel.: 030-203 100
www.ungarische-botschaft.de

**Bankkártya elvesztése esetén hívható
telefonszámok**
American Express tel.: 069-979 710 00
Bankkártya (EC) tel.: 01805-021 021
Visacard tel.: 0800-814 91 00

Késő estig nyitva tartó postahivatalok
(válogatás)
S-Bahnhof Friedrichstraße munkanapokon
6 – 22 óráig, szombat/vasárnap 8 – 22 óráig
Joachimstaler Straße 7 (Kurfürstendamm
közlekedés) naponta 8 – 24 óráig
A Német Posta ügyfélszolgálat
tel.: 01802-33 33 (0,06 euró percenként)

**Nemzetközi előhívószám Magyarországról
Berlinbe**
+49-30

Wichtige Rufnummern in Budapest

■ **Feuerwehr** Tel.: 105

Polizei Tel.: 107

Rettung Tel.: 104

Internationale Notrufnummer Tel.: 112

Notarzt Tel.: 318-8212

Zahnärztlicher Notdienst Tel.: 342-6972

Apothekenbereitschaft Tel.: 212-4406

Auskunft Budapest

Ausland Tel.: 199, Inland Tel.: 198

Pannendienst Tel.: 188

Bahnauskunft Ungarn

Inlandsauskünfte Tel.: 461-5400

Internationale Auskünfte Tel.: 461-5500

Busverkehr

Inlands-Busnetz Tel.: 252-2995

Information Tel.: 485-2100

Busverkehr vom Flughafen nach Budapest
(Ft 1.800) Tel.: 296-8555

Zoll-Informationen Tel.: 456-7101

Flughafen Tel.: 296-7155, www.bud.hu

Tourismus-Zentrale Ungarn TourInform

Tel.: 06 80 630 800 (Ungarn)

Tel.: 06 30 30 600 (Ausland)

www.hungarytourism.hu

Taxiruf Budapest (Auswahl)

City Taxi Tel.: 211-1111

Rádió Taxi Tel.: 377-7777

Tele5 Tel.: 355-5555

Post

Nyugati Pályaudvar, VI. Teréz körút 61
Mo – Sa 7 – 21 Uhr; Keleti Pályaudvar,
VII. Baross tér 11/c, auch So 8 – 20 Uhr

Limousinenservice

Limohungary Tel.: 220 41 29,

www.limohungary.com

American Dream Budapest Limousine

Tel.: 06 302 018 000, 704 545 689

Autovermietung

Europcar, Ferihegy Airport Tel.: 421 83 70

Budget Tel.: 214 04 20

Avis Autovermietung Tel.: 118 46 85

**Botschaft der
Bundesrepublik Deutschland**

Tel.: 488 35 00

Tel.: 463 91 81 (Bereitschaftsdienst)

www.deutschebotschaft-budapest.hu

Verlust der EC- oder Kreditkarte

EuroScheck-Karte (ec)

Tel.: +49-69-740 987

Diners Club Tel.: +49-5921-861 234

Visa Card Tel.: +49-69-663 050

EC/Mastercard Tel.: +49-69-793 319 10

American Express Tel.: +49-69-979 710 00

Fontos budapesti telefonszámok

■ **Tűzoltók** tel.: 105

Rendőrség tel.: 107

Mentők tel.: 104

Nemzetközi segélyhívószám tel.: 112

Orvosi ügyelet tel.: 318-8212

Fogorvosi ügyelet tel.: 342-6972

Ügyeletes gyógyszerár tel.: 212-4406

Budapesti tudakozó

Külföld tel.: 199, Belföld tel.: 198

Autómentő tel.: 188

Vasúti információ

Belföld tel.: 461-5400

Nemzetközi tel.: 461-5500

Buszközlekedés

Belföldi autóbushálózat tel.: 252-2995

Információ tel.: 485-2100

Autóbuszjárat a repülőtér és Budapest
között (1.800 Ft) tel.: 296-8555

Vám információ tel.: 456-7101

Repülőtér tel.: 296-7155, www.bud.hu

TourInform

tel.: 06 80 630 800 (Magyarország)

tel.: 06 30 30 600 (külföld)

www.hungarytourism.hu

Taxi hívás (válogatás)

City Taxi tel.: 211-1111

Rádió Taxi tel.: 377-7777

Tele5 tel.: 355-5555

Postahivatalok

Nyugati Pályaudvar, VI. Teréz körút 61
hétfőtől szombatig 7-től 21 óráig,
Keleti Pályaudvar, VII. Baross tér 11/c
vasárnap is 8-tól 20 óráig

Limuzinszolgálat

Limohungary tel.: 220 41 29,

www.limohungary.com

American Dream Budapest Limousine

tel.: 06 302 0180 00, 704 545 689

Autókölcsozók

Europcar, Ferihegy Airport tel.: 421 83 70

Budget tel.: 214 04 20

Avis Autovermietung tel.: 118 46 85

**A Német Szövetségi Köztársaság
Nagykövetsége**

tel.: 488 35 00

tel.: 463 91 81 (ügyelet)

www.deutschebotschaft-budapest.hu

**Bankkártya elvesztése esetén hívható
telefonszámok**

Bankkártya (ec) tel.: +49-69-740 987

Diners Club tel.: +49-5921-861 234

Visa Card tel.: +49-69-663 050

EC/Mastercard tel.: +49-69-793 319 10

American Express tel.: +49-69-979 710 00

Berlin ist das Tor zum westlichen Markt

Interview mit Dr. Sándor Peisch, Botschafter der Republik Ungarn in Berlin

■ Sie sind seit Januar 2003 Botschafter von Ungarn in Deutschland. Was gefällt Ihnen an Berlin?

Die Entwicklung, die diese Stadt nach der Wiedervereinigung durchmachte, ist imposant. Mir gefällt vor allem das pulsierende Leben, wenn ich aus meinem Büro auf das Brandenburger Tor blicke. Berlin, die alt-neue Hauptstadt, ist mir als Ort des politischen Geschehens, als Wirtschaftsstandort und Schauplatz kultureller Aktivitäten sehr ans Herz gewachsen. Meine Frau und ich fühlen uns in dieser weltoffenen Stadt wie zu Hause.

■ Welche Unterschiede und Ähnlichkeiten gibt es zwischen Budapest und Berlin?

Budapest wird schmeichelhaft als Königin der Donau, Berlin als Spree-Athen bezeichnet. Mit 3,4 Millionen Einwohnern ist Berlin die größte Stadt in Deutschland, und Budapest mit seinen knapp 2 Millionen Einwohnern die größte Stadt in Ungarn. Beiden gemeinsam ist die Fülle der Theater, Konzertsäle, Opern, Kaffeehäuser, Bierlokale und Jazz-Clubs.

■ Wie bewerten Sie die Kontakte zwischen Berlin und Budapest?

Nach der politischen Wende wurde die Partnerschaft zwischen dem vereinten Berlin und Budapest auf neue Grundlagen gestellt. Schon im Winter 1991/92 konnten die Budapester im Rahmen einer Veranstaltungsreihe das „Neue Berlin“ kennen lernen. Dies wurde erwidert mit der Vorstellung von Budapest in der Berliner Veranstaltungsreihe „Grenzenlos“. Die Benefizveranstaltung „Berlin dankt Budapest“ 1993 in der Deutschen Staatsoper Berlin war ein weiterer

kultureller Höhepunkt. Im Jahre 2000 fand die Veranstaltungsreihe „Berlin grüßt Budapest“ statt. Zwei Jahre später präsentierte sich unsere Hauptstadt unter dem Titel „Tor am Tor“ in Berlin. Zwischen Belváros und Charlottenburg, Újpest und Marzahn, Óbuda und Pankow, Rákospalota und Hellersdorf bestehen Bezirkspartnerschaften.

■ Warum sollten sich ungarische Unternehmen in Berlin ansiedeln?

Einst Symbol der Teilung, ist Berlin jetzt Ort der Begegnung zwischen Ost- und Westeuropa. Für Unternehmen aus Ungarn ist Berlin das Tor zum westlichen Markt. Nirgendwo in Deutschland gibt es so viele kompetente Kenner osteuropäischer Staaten, Mentalitäten und Sprachen wie in Berlin. Jeder, der nach Berlin kommt, schöpft aus der Resource zweier unterschiedlicher Kenntnis- und Erfahrungswelten. Dieses Potenzial und die Nähe zu Osteuropa sind für viele Unternehmen ein entscheidender Standortvorteil, wenn es darum geht, eine Firma zu gründen oder zu übernehmen in der Wirtschaftsregion Berlin-Brandenburg.

■ Wenn Sie drei Budapester-Berliner Wünsche frei hätten, welche wären es?

Ich wünsche erstens, dass die Beziehungen, die zwischen unseren Hauptstädten bestehen, vertieft werden. Ich wünsche den beiden Hauptstädten, dass finanzielle Probleme nie die Verwirklichung großartiger Projekte verhindern. Ich wünsche mir, dass die ungarische Nationalmannschaft im Jahre 2006 im Finale der Fußballweltmeisterschaft in Berlin für Bern 1954 Revanche nehmen kann. Das wäre das wahre Wunder von Berlin!

Berlin a nyugati piacok kapuja

Interjú Dr. Peisch Sándorral, a Magyar Köztársaság berlini nagykövetével

■ Ön 2003 januárja óta képviseli Magyarországot nagykövetségként Németországban. Mi tetszik Önnek Berlinben?

Mindig is csodálójá voltam ennek a városnak. Nekem elsősorban a lüktető élet tetszik: Az irodám ablakából nagyszerű kilátásom nyílik a Brandeburgi Kapura és az ott nyüzsgő életre. Berlin, a régi-új főváros mint politikai események tere, de úgy is mint fontos gazdasági központ, valamint a sokszínű kulturális élet színhelye, nagyon a szívemhez nőtt. A feleségem és én úgy érezzük magunkat ebben a nyitott városban, mintha csak otthon lennénk.

■ Milyen különbségeket és milyen hasonlóságokat lát Budapest és Berlin között?

Budapestet hízelgően a Duna királynőjének, Berlint pedig a Spree parti Athénak nevezik. 3,4 millió lakosával Berlin Németország legnagyobb városa, éppúgy mint 2 millió lakosával Budapest Magyarországé. Mindkét nagyvárosnak van közös jellemzője: a színházak, a koncerttermek, az operházak, a kávéházak, a sörözők és a jazz-klubok színes kínálata.

■ Hogyan értékeli a Budapest és Berlin közötti kapcsolatokat?

A politikai rendszerváltás után az egyesített Berlin és Budapest közötti partneri viszony új alapokra került. A budapestiek egy rendezvény-sorozat jóvoltából már 1991/92 telén megismerhették az „Új Berlint“. Ezután következett, mintegy válaszként, Budapest bemutatása Berlinben, a „Határok nélkül“ című rendezvény-sorozat. Kiemelkedő jelentőségű kulturális eseményként említeném még a „Berlin köszönetet mond Budapestnek“ című 1993-ban a Berlini Német Állami Operaházban le-

bonyolításra került jótékonysági rendezvényt. 2000-ben került megrendezésre a „Berlin köszönti Budapestet“ elnevezésű eseménysorozat. Két évvel később a magyar főváros mutatkozott be Berlinben a „Kapu a kapunál“ című programmal. Szoros a kétoldalú kapcsolat az egyes városrészek között is, így például a Belváros és Charlottenburg, Újpest és Marzahn, Óbuda és Pankow valamint Rákospalota és Hellersdorf között.

■ Miért lehet érdekes magyar vállalkozók számára Berlinbe jönni?

Berlin korábban a kettéosztottság szimbóluma volt, ma a város Kelet- és Nyugat-Európa között egyfajta találkozási pont. Németországban sehol máshol nem lehet találni a kelet-európai államok, a mentalitás és a nyelvek annyi kompetens ismerőjét, mint Berlinben. Ez a potenciál, valamint a Kelet-Európa-hoz való földrajzi közelség sok vállalkozó számára jelent előnyt olyan döntések meghozatalakor, amikor a Berlin-Brandenburg gazdasági régióban céget akarnak alapítani vagy céget átvenni.

■ Ha lehetne három budapest-berlini kívánsága, akkor mi lenne az?

Először is azt kívánnám, hogy a városaink közötti kapcsolat tovább épüljön és mélyüljön. Továbbá azt kívánnám, hogy a nagyszerű tervek megvalósítását egyik fővárosban se akadályozzák soha anyagi problémák. És utoljára, de nem utolsó sorban azt kívánnám, hogy a magyar válogatott csapat 2006-ban, a labdarúgó világbajnokság döntőjében Berlinben, visszavágjon az 1954-ben Bernben elszenvedett vereségért. Ez valóban egy igazi berlini csoda lenne.

Budapest – Geschichte und Gegenwart

■ Budapest ist eine alte und junge Stadt, deren Wurzeln über 2000 Jahre zurückreichen, als die Römer Aquincum zum Sitz ihrer Provinz Pannonien machten. Das heutige Budapest besteht offiziell erst seit 1873, als die bis dahin selbstständigen Städte Buda, Pest und Óbuda zu einem Gemeinwesen vereinigt wurden.

Als die Ungarn im 9. Jahrhundert an die Donau kamen, entwickelte sich die Stadt zunächst auf der ebenen Donauseite, dem heutigen Stadtteil Pest. Nach ihrer Verwüstung durch die Mongolen im 13. Jahrhundert ließ König Béla IV. 1242 Pest wieder aufbauen und auf dem Budaer Berg eine befestigte Stadt errichten. Im Mittelalter existierten zwei Städte: Buda als Residenz- und Bürgerstadt am rechten Donauufer und Pest als Handelsstadt auf der linken Seite. Die 150-jährige Türkenherrschaft brachte die heute noch funktionierenden Bäder in die Stadt. Mit der Machtübernahme der Habsburger 1686 verlagerte sich die Residenz nach Wien. Durch den österreichisch-ungarischen Ausgleich 1867 nahm die Bedeutung Budapests innerhalb der k. u. k. Monarchie wieder zu. Pest wurde administratives, politisches, Handels- und Kulturzentrum des Landes und die Budaer Burg verlieh der Stadt historische Atmosphäre.

Nach dem Sturz der Monarchie 1918 wurde Budapest Hauptstadt der neuen Republik Ungarn. Im Zweiten Weltkrieg erlitt die Stadt erhebliche Zerstörungen, der Wiederaufbau der historischen Substanz ging einher mit städtischer Expansion. Heute, nach Rückkehr des Landes zu parlamentarischer Demokratie und Marktwirtschaft, ist Budapest eine prosperierende moderne Stadt.

Budapest – történelme és jelene

■ Budapest öreg és egyben fiatal város, amelynek történelme 2000 évre nyúlik vissza, amikor a rómaiak Aquincumot tették meg Pannónia tartomány székhelyévé. A mai Budapest hivatalosan azonban csak 1873 óta létezik, amikor is az addig önálló Buda, Pest és Óbuda egyesülésére került sor.

Amikor a magyarok a IX. században a Duna menti vidékre érkeztek, a város először a Duna sík oldalán, a mai Pesti városrészen fejlődött. Ezt a városrészt a tatárjárás a XIII. században teljesen elpusztította. IV. Béla aki 1242-ben újra építtette, megbízást adott a budai hegyekben egy erőd felépítésére is. A középkorban két város létezett: a Duna jobb partján Buda, a királyi székhely és polgár város, a Duna bal partján Pest, a kereskedő város. A 150 évig tartó török hódoltság idejéből számos, ma is látogatható gyógyfürdő maradt fenn az utókor számára. A Habsburgok uralmával 1686-ban a hatalom központja Bécs lett. Az 1867-es Kiegyezést követően Budapest szerepe újra meghatározóvá vált a Monarchián belül. A rohamosan fejlődő Pest az ország közigazgatási, politikai, kereskedelmi és kulturális centrumává vált és a Budai vár történelmi hangulatot kölcsönzött a városnak.

A Monarchia összeomlásával 1918-ban Budapest lett az újonnan kikiáltott Magyar Köztársaság fővárosa. A második világháborúban a várost nagy mértékben lerombolták. A történelmi épületek felújítása valamint a város újjáépítése jelentős területi terjeszkedéssel járt. Ma, a parlamentáris demokrácia és piacgazdaság idején Budapest majd kétfélmillió lakosával egy fejlődő, modern városá fejlődött, amely aktívan készül az Európai Unióhoz való csatlakozásra.

Budapester Kalender 2004

■ **Neujahrskonzert** mit Werken großer Komponisten in der Ungarischen Staatsoper, 1.1.

■ **Budapester Frühlingsfestival** Größtes kulturelles Festival Ungarns, 19.3. – 4.4.

■ **Donaukarneval** Internationales Kultur-treffen mit Volkstanz, klassischer Musik, Blas- und Weltmusik und modernem Tanz, 11. – 20.6.

■ **Donau-Wasserkarneval** mit Programmen und Attraktionen zwischen Ketten- und Margaretenbrücke, 19. – 20.6.

■ **Inselfestival** Multikulturelles Festival der U-Musik auf der Hajógyári-Insel, 28.7. – 4.8.

■ **BudaFest** Opern- und Ballett-Sommerfestival der Staatsoper mit in- und ausländischen Künstlern, 4. – 19.8.

■ **Formel-1** Großer Preis von Ungarn auf dem Hungaroring Mogyoród, 20. – 22.8.

■ **Budapestparade** Freiluftkonzerte und Straßenkarneval zwischen Rooseveltplatz und Heldenplatz, 28.8.

■ **Jüdisches Sommerfestival** Festival der jüdischen Kultur mit Buch- und Filmwoche, Ausstellungen und Gastronomie, 29.8. – 5.9.

■ **Internationales Wein- und Sektfestival** mit Ausstellungen und Markt auf der Budaer Burg und in anderen Stadtteilen, 5. – 15.9.

■ **Internationaler Budapest-Marathon und Staffelmarahton** Wettkämpfe und Festival am Heldenplatz, 3.10.

■ **Budapester Herbstfestival** Tanz, Film, Fotoausstellung, Theatervorführungen an mehreren Orten, 15. – 31.10.

■ **Wien-Budapest Supermarathon** Einzel- und Staffelläufe, Halbmarathon, 19. – 23.10.

■ **Festkonzert des 100-Musiker-Zigeunerorchesters** im Kongresszentrum, 30.12.

■ **Europa-Silvester** Gala und Ball der Ungarischen Staatsoper mit ungarischen und ausländischen Künstlern, 31.12.

Budapesti eseménynaptár 2004

■ **Újévi koncert** nagy zeneszerzők műveivel a Magyar Állami Operaházban, 1.1.

■ **Budapesti Tavasz Fesztivál** Magyarország legnagyobb kulturális fesztiválja, 3.19 – 4.4.

■ **Duna Karnevál** Nemzetközi kulturális találkozó, néptánc, komolyzenével, fúvós- és világenével, valamint modern tánc, 6.11 – 6.20

■ **Dunai Vízi Karnevál** programok és attrakciók a Lánchíd és a Margit híd között, 6.19 – 6.20

■ **Sziget Fesztivál** Nemzetközi zenei fesztivál a Hajógyári Szigeten, 7.28 – 8.4

■ **Budafest** az Operaház nyári opera- és balettfesztiválja hazai és külföldi előadókkal, 8.4 – 8.19

■ **Forma-1** Magyar Nagydíj, a Hungaroringen, 8.20 – 8.22

■ **Budapest Parádé** Szabadtéri koncertek a Roosevelt tér és a Hősök tere között, 8.28

■ **Zsidó Nyári Fesztivál** a zsidó kultúra ünnepe könyv- és filmhét, gasztronómiai kiállítással, 8.29 – 9.5

■ **Nemzetközi Bor- és Pezsgőfesztivál** kóstolóval, kiállítással és vásárral a Budai Várban és a város számos más pontján, 9.5 – 9.15

■ **Budapest Nemzetközi Maraton és Váltómaraton** versenyek és fesztivál a Hősök terén, 10.3

■ **Budapesti Őszi Fesztivál** tánc-, film- és fotókiállítás, színházi előadások a város több pontján, 10.15 – 10.31

■ **Bécs-Budapest Supermaraton** egyéni és csoportos váltóverseny, félmaraton, 10.19 – 10.23

■ **A 100 Tagú Cigányzenekar Ünnepi Koncertje** a Kongresszusi Központban, 12.30

■ **Európa Szilveszter** Gála és Bál az Állami Operaházban hazai és külföldi művészek közreműködésével, 12.31

Weinfestival, Vörösmarty Platz
Borfesztivál, Vörösmarty tér

Ferenc Deák Platz und Basilika St. István
A Deák Ferenc tér és a Szent István Bazilika

Donauufer auf der Pester Seite
A pesti Dunapart

Wirtschaft in Budapest

Seit dem 1989 begonnenen ökonomischen Strukturwandel hat sich das Wirtschaftsleben der ungarischen Hauptstadt grundlegend verändert. 2002 waren 260.570 Unternehmen tätig, weit über 90 Prozent davon private Unternehmen. Rund 60 Prozent des in Ungarn investierten Auslandskapitals konzentriert sich auf Budapest und seine Umgebung. Allein in den vergangenen zehn Jahren hat sich die Anzahl der Unternehmen mit ausländischer Kapitalbeteiligung um das 14-fache erhöht: 2002 waren bereits über 14.000 ausländische Firmen in Budapest angesiedelt. Über 40 Prozent der in Budapest ansässigen Unternehmen sind im Dienstleistungssektor tätig, insbesondere im Bank- und Finanzsektor, in der Wirtschafts- und Unternehmensberatung, Telekommunikation sowie in der Versicherungsbranche. Der Handel in Ungarn ist erkennbar auf die Hauptstadt fokussiert: Jeder fünfte Budapester Betrieb ist ein Handelsunternehmen. Über 60 Prozent der gesamten Handelserlöse werden in der ungarischen Hauptstadt realisiert. 30 größtenteils neu erbaute Einkaufszentren in und um Budapest, Super- und Discount-Märkte haben die Handelsinfrastruktur der Hauptstadt auf westeuropäisches Niveau gehoben. Der Pro-Kopf-Warenumsatz liegt in der Hauptstadt rund 50 Prozent über dem des Landesdurchschnitts.

2002 erwirtschaftete Budapest rund 35 Prozent des nationalen Bruttoinlandsprodukts. Mit 3,6 Prozent verfügt die Stadt über die niedrigste Arbeitslosenquote in Ungarn, landesweit lag die Quote 2002 bei 5,8 Prozent. Attraktiv für Arbeitnehmer sind die im Vergleich zum übrigen Ungarn hohen Gehälter in Budapest: Das Durchschnittseinkommen liegt mit 165.000 Forint (rund 640 Euro) 75 Prozent höher als der Landesdurchschnitt.

Neben der wirtschaftlichen Stabilität von Budapest ist das hohe Bildungsniveau der Bevölkerung ein wichtiger Standortvorteil. 40 Prozent der Einwohner haben Abitur, 30 Prozent einen Hochschul- oder Universitätsabschluss. Der Tourismus ist eine der wichtigsten Einnahmequellen der Hauptstadt. Jeder dritte Ungarn-Tourist hat im ersten Halbjahr 2003 auch die Hauptstadt besucht. Die Hauptstadtregion entwickelt sich zu einem bevorzugten Standort für Konzerne aus aller Welt. General Electric hat seine Europazentrale von der Themse an die Donau verlagert. Weitere große ausländische Investoren wie Allianz, Tesco, Deutsche Telekom oder E.ON steuern ihre Aktivitäten in Ungarn aus Budapest.

Mit dem Beitritt Ungarns zur Europäischen Union kommt auf Budapest zugleich auch eine repräsentative Aufgabe zu: 2004 übernimmt die Stadt an der Donau die Präsidentschaft der Vereinigung der Hauptstädte der Länder der Europäischen Union (UCUE).

Zahlen & Fakten:

525 Quadratkilometer Fläche
1.720.000 Einwohner (17 Prozent der Landesbevölkerung)
774.500 erwerbstätige Personen
46 Hochschulen und Universitäten
135.000 Studenten
23 Theater
129 Hotels
838.000 Touristen (1. Halbjahr 2003)
86 Bäder, 7 Brücken über die Donau
Länge der Donau in Budapest: 30 Kilometer, durchschnittliche Breite: 400 Meter
Höchster Punkt: János-hegy, 529 Meter
76,2 Quadratkilometer Parks und Wälder

Budapest gazdasága

Az 1989-ben kezdődött szerkezetváltás óta a magyar főváros gazdasági élete alapvetően átalakult. 2002-ben az aktív vállalkozások száma 260.570 volt, ezek több mint 90 százaléka magánvállalkozásként működött. A Magyarországon befektetett külföldi tőke 60 százaléka Budapest és környékére koncentrálódik. Egyedül az elmúlt 10 évben a külföldi tulajdonban lévő cégek száma 14-szeresére emelkedett: 2002-ben már több mint 14.000 külföldi vállalatot tartottak nyilván. A budapesti cégek több mint 40 százaléka a szolgáltatóiparban működik. Ezek elsősorban banki és pénzügyi, gazdasági és vállalati tanácsadó, a telekommunikáció valamint a biztosítási szektorban tevékenykednek. Magyarország kereskedelme Budapestre összpontosul. A teljes árbevétel 60 százaléka a magyar fővárosban realizálódik. A 30 nagyrészt újonnan épült budapesti és Budapest környéki bevásárlóközpont, hiper- és szupermarket valamint diszkontáruház a főváros kereskedelmi infrastruktúráját nyugat-európai színvonalúra emelte. A fővárosban egy lakosra közel 50 százalékkal nagyobb értékű áruforgalom jut, mint országos átlagban. 2002-ben Budapest a GDP 35 százalékát szolgáltatta. Egy főre számítva ez az EU 15 átlagának közel 90 százaléka. Miközben az országban 5,8 százalékos a munkanélküliség, 3,6 százalékos arányával Budapest az ország legalacsonyabb munkanélküliségi mutatójával rendelkező városa. A munkavállalók számára vonzó a magyarországi átlaghoz viszonyított magas budapesti kereseti lehetőség: Az átlagkereset 165.000 forint, ez 75 százalékkal magasabb az országos átlagnál. A gazdasági stabilitás mellett a lakosság magas szintű képzettsége is hozzájárul Budapest előnyös helyzetéhez.

Az itt élők 40 %-a rendelkezik érettségi vizsgával, sőt 30 %-ának egyetemi vagy főiskolai diplomája is van. A turizmus a magyar főváros egyik legfontosabb bevételi forrása. Minden harmadik turista 2003 első félévében Budapestre is ellátogatott. 86 fürdője számos hő- és termálforrásával hozzájárul ahhoz, hogy a gyógyturizmus iránti érdeklődés a fővárosban folyamatosan nő. Budapest 129 szállodája, ezek között 21 négy- és ötszintes hotel, a nemzetközi konferenciák és tanácskozások kedvelt színhelyei. Az elmúlt évek során a magyar főváros régióját a nemzetközi vállalatok is előnyben részesítették. A General Electric európai koordinációs központját áthelyezte a Temze partjára a Duna mellé. További jelentős külföldi befektetők mint az Allianz, Tesco, Deutsche Telekom vagy E.ON Budapestről koordinálják magyarországi tevékenységüket. Magyarországnak az Európai Unióba való belépésével Budapestre hamarosan reprezentatív szerep vár: 2004-ben a Duna parti város veszi át az Európai Unió Fővárosok Uniójának (UCUE) elnöki tisztét.

Számok és adatok

Területe: 525 km²
1.720.000 fő (az ország lakosságának 17 százaléka)
774.500 munkaképes lakos
46 egyetem és főiskola
135.000 diák
23 színház
129 szálloda
838.000 turista (2003, 1. félév)
A Duna-hidak száma: 7
A Duna hossza Budapesten: 30 km, átlagos szélessége: 400 m
Legmagasabb pontja: János-hegy, 529 m
Parkok és erdők területe: 76,2 km²

Deutsch-ungarische Wirtschaftsbeziehungen

■ Deutschland ist der wichtigste Handelspartner Ungarns. Für Berlin belegt Ungarn beim Außenhandelsumsatz mit den EU-Beitrittsländern den dritten Platz nach Polen und Tschechien.

Ungarn ist seit Beginn der 90er Jahre wichtiger Standort für Auslandsinvestitionen. 75 Prozent der ungarischen Exporte gehen in die Europäische Union, denn ein großer Anteil davon sind Waren, die von ausländischen Firmen in Ungarn für die Märkte Westeuropas produziert werden. Die Importrate Ungarns aus der EU ist mit 56 Prozent deutlich geringer, aber relativ gesehen immer noch hoch. Ungarn liefert mehr Waren nach Deutschland als umgekehrt. Diese Differenz belief sich im Jahre 2002 wertmäßig auf 956 Millionen Euro. Beim Außenhandel Berlins mit Ungarn ist die Situation anders: Berlin verzeichnete im Jahre 2002 mit Ungarn ein Handelsbilanzplus von rund 52 Millionen Euro.

Wirtschaftskonferenz

Die Städtepartnerschaft Berlin-Budapest wurde in den vergangenen Jahren auch wirtschaftlich genutzt. So wurde im Rahmen der Budapester Tage im April 2002 in Berlin von der Wirtschaftsförderung Berlin International (ehem. BAO BERLIN) in Zusammenarbeit mit ITDH Ungarn und der Handels- und Industriekammer Budapest eine Wirtschaftskonferenz in der Ungarischen Botschaft, Unter den Linden, mit den Schwerpunkten Informationstechnologien und Kommunikation organisiert. Im Rahmen der Konferenz traf sich eine Unternehmerdelegation aus Budapest mit potenziellen Partnern aus Berlin, um mögliche gemeinsame Projekte zu entwickeln.

Partnership Berlin

Diese Zusammenarbeit wird im März 2004 fortgeführt. Gemeinsam mit 23 Partnern aus 14 Regionen wird am 11. und 12. März 2004 in Berlin die Kooperationsbörse „Partnership Berlin“ mit rund 450 Unternehmen veranstaltet. Diese Veranstaltung ist einer der Höhepunkte des europäischen Projektes „Business Transborder Enlargement Networking“ – kurz BusTEN. Im Rahmen dieses Projektes werden Unternehmen aus den EU-Ländern und aus den EU-Beitrittsstaaten zunächst in Seminaren und Coachings auf die EU-Erweiterung vorbereitet. Danach haben diese Unternehmen im Rahmen der „Partnership Berlin“ die Möglichkeit, Kooperationen anzubahnen. Im Herbst 2004 besteht die Möglichkeit, an Unternehmerreisen in die Beitrittsländer teilzunehmen. Projektpartner in Ungarn ist das EuRo Info Centre EIC Budapest von ITDH Ungarn. In Berlin wird dieses Projekt betreut durch ERIC BERLIN, das EuRo Info Centre der Wirtschaftsförderung Berlin International.

Ansprechpartner
**Wirtschaftsförderung
Berlin International GmbH**
Alexander Markus
Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
Tel.: +49-30-315 10-249, Fax: -316
E-Mail: alexander.markus@berlin.ihk.de

ITDH Ungarn
Katalin Somogyi
Botschaft der Republik Ungarn
Handelsabteilung
Wilhelmstraße 61, 10117 Berlin
Tel.: +49-30-24 72 97-82, Fax: -83
E-Mail: itdberlin@itd-berlin.de

Német-magyar gazdasági kapcsolatok

■ Németország Magyarország legfontosabb kereskedelmi partnere. Berlin számára Magyarország az Európai Unióhoz csatlakozó országok közül a külkereskedelmi forgalmat illetően a harmadik helyet foglalja el Lengyelország és Csehország után.

Magyarország a kilencvenes évek kezdete óta fontos célpontja a külföldi befektetőknek. A magyar export 75 százaléka az Európai Unióba megy, ugyanis az exporttermékek nagy része olyan áru, amelyet a külföldi cégek Magyarországon a nyugati piacok számára termelnek. Magyarországon az Európai Unióból importált termékek aránya 56 százalékkal jelentősen alacsonyabb ugyan, de még így is viszonylag magas. Magyarország több terméket szállít az Európai Unióba, mint fordítva. Ez a különbség 2002-ben számokban kifejezve 956 millió eurót tett ki. Berlin Magyarország irányába folytatott külkereskedelme esetén más a helyzet: 2002-ben Berlin Magyarországgal való kereskedelmének mérlege 52 millió eurós pluszt mutatott.

Gazdasági konferencia

A Berlin-Budapest partnervárosi kapcsolat az elmúlt években gazdasági viszonylatban is hasznosításra került. Így például 2002 áprilisában a Berlinben megrendezett Budapesti Napok keretében a Wirtschaftsförderung Berlin International (volt BAO BERLIN) az ITDH Magyarországgal és a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarával együttműködve a Magyar Nagykövetségen, gazdasági konferenciát szervezett, melynek központi témái az informatika és a kommunikáció voltak. A konferencia keretében a Budapestről érkezett vállalkozókból álló delegáció találkozott a potenciális berlini partnerekkel abból a célból, hogy a lehetséges jövőbeni projektekről tárgyaljanak.

Partnership Berlin

Ez az együttműködés 2004. márciusában folytatódik. 2004. március 11. és 12. között a 14 régióból érkező 23 partner segítségével Berlinben kerül megrendezésre a „Partnership Berlin“ elnevezésű kooperációs börze, melyen 450 vállalat képviselteti magát. Ez a rendezvény az egyik csúcspontja a „Business Transborder Enlargement Networking“ – röviden BusTEN nevű európai projektnek. E projekt keretében az Európai Unió országaiból, valamint a csatlakozó országokból származó vállalatok szemináriumokon és coaching programokon készülhetnek az EU kibővítésére. Ezután a vállalatoknak lehetőségük nyílik arra, hogy a „Partnership Berlin“ program keretében az együttműködést célzó kapcsolatokat építsenek ki. 2004 őszén a vállalkozók utazásokon vehetnek részt a csatlakozó országokba. Magyarországi projektpartner az ITDH Magyarországhoz tartozó EuRo Info Centre EIC Budapest. Berlinben a projekt felelőse az ERIC BERLIN, a Wirtschaftsförderung Berlin International-hoz tartozó EuRo Info Centre.

Kapcsolat
**Wirtschaftsförderung
Berlin International GmbH**
Alexander Markus
Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
tel.: +49-30-315 10-249, fax: -316
e-Mail: alexander.markus@berlin.ihk.de

ITDH Magyarország
Somogyi Katalin
A Magyar Köztársaság Nagykövetsége
Kereskedelmi osztály
Wilhelmstraße 61, 10117 Berlin
tel.: +49-30-24 72 97-82, fax: -83
e-Mail: itdberlin@itd-berlin.de

Größte Vertretung ausländischer Unternehmen

Interview mit Wolfram Klein, geschäftsführender Vorstand der Deutsch-Ungarischen Industrie- und Handelskammer

■ Warum wurde 1993 die Deutsch-Ungarische Industrie- und Handelskammer in Budapest gegründet?

Die Neugründung der Deutsch-Ungarischen Industrie- und Handelskammer (DUIHK) am 7. Mai 1993 fiel in eine Zeit, als die politischen und wirtschaftlichen Beziehungen zwischen West und Ost einen Aufschwung nahmen. Im Hinblick auf marktwirtschaftliche Reformen spielte Ungarn eine Vorreiterrolle. Das Land suchte früh den Kontakt zur Weltbank und zum Internationalen Währungsfonds. Dies basierte nicht zuletzt auf den Wirtschaftsbeziehungen zu Deutschland, die sich in den Jahrzehnten zuvor entwickelt hatten. Heute ist Deutschland wichtigster Außenhandels- und Investitionspartner. Fast 40 Prozent der ungarischen Exporte gehen nach Deutschland, ein Viertel der ungarischen Importe kommt von dort. Der bilaterale Handelsumsatz hat sich seit 1995 verdreifacht. Für Deutschland liegt Ungarn bereits auf Rang 16 der wichtigsten Außenhandelspartner, seit 1997 haben sich die ungarischen Ausfuhren nach Deutschland verdoppelt.

■ Was leistet die DUIHK für deutsche Unternehmen?

Wichtigste Aufgabe der DUIHK ist die Pflege der Handels- und Wirtschaftsbeziehungen zwischen Deutschland und Ungarn sowie die Förderung von Geschäftsinteressen der Mitglieder. Darüber hinaus übernimmt sie Messevertretungen im Ausland. Da die Vermittlung von Geschäftspartnern und eine zielgerichtete Beratung Kerngeschäft der DUIHK ist, intensivierte sich die Zusammenarbeit mit deutschen und ungarischen Fachverbänden und Regionalkammern. Eine wesentliche

Form der Interessenvertretung ist die Mitwirkung der Kammer bei Gesetzgebungsverfahren der Regierung und des Parlaments. Seit 1994 gibt die DUIHK durch ihre alljährliche Konjunkturumfrage Auskunft über die Motive von Investoren, über Lohn- und Kostenstruktur, die Lage auf dem Arbeitsmarkt und die Erwartungen von Unternehmen mit deutscher Kapitalbeteiligung an den Gesetzgeber und die ungarischen Behörden.

■ Warum ist Ungarn als Standort für ausländische Unternehmen besonders attraktiv?

Experten erwarten, dass sich Ungarn verstärkt zum Technologie-, Logistik- und Dienstleistungszentrum in Mittel- und Osteuropa entwickeln könnte. Gerade große deutsche Unternehmen sind bemüht, ihre Erträge in Ungarn zu reinvestieren. Die DUIHK registriert eine wachsende Anzahl kleiner und mittelständischer Unternehmen aus Deutschland, die in Ungarn investieren möchten. Neue Schubkraft könnte der nationale Entwicklungsplan für die Jahre 2004 – 2006 bringen, den die ungarische Regierung im Vorfeld des EU-Beitritts der Brüsseler Kommission vorgelegt hat. Dabei geht es insbesondere um die Förderung kleiner und mittlerer Unternehmen, den Ausbau der Verkehrsinfrastruktur, die Intensivierung des Umweltschutzes, die Erneuerung der Bildungseinrichtungen sowie die stärkere Förderung von Forschung und Entwicklung. Heute zählt die DUIHK über 1.000 Mitglieder. Damit ist sie die größte Vertretung ausländischer Unternehmen in Ungarn, darunter sind Firmen wie Bosch, Audi, Siemens, E.ON und viele andere.

Külföldi vállalatok legnagyobb képvisellete

Interjú Wolfram Klein úrral, a Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara (NMIKK) ügyvezető igazgatójával

■ Miért alakult meg 1993-ban Budapesten az NMIKK?

Az NMIKK újjászervezése 1993 május 7-én egy olyan időszakra esett, amikor Magyarországon, Lengyelországban és a volt keleti blokk többi országában a nyugat felé irányuló politikai és gazdasági kapcsolatok különösen fellendültek. A piactudományi reformokat illetően Magyarország úttörő szerepet játszott. Az a tény, hogy Magyarország a reformok végrehajtásában az élen járt, nem utolsó sorban a Németországhoz fűződő, a megelőző évtizedek alatt kiépült gazdasági kapcsolatokon alapult. Mára Németország a legfontosabb külkereskedelmi és befektető partner. A magyar export majd 40 %-a Németországba megy, a magyar import egy negyede pedig onnan származik. A kétoldalú kereskedelmi forgalom 1995 óta megháromszorozódott. Németország számára Magyarország már a 16. helyen áll a legfontosabb külkereskedelmi partnerek rangsorában. 1997 óta a Németországba irányuló magyar kivitel megduplázódott.

■ Milyen szolgáltatást kínál az NMIKK a német vállalatoknak?

Az NMIKK legfontosabb feladata a Magyarország és Németország közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok ápolása valamint a kamarai tagok gazdasági érdekeinek képviselése. Mivel a gazdasági partnerek közvetítése és a célirányos tanácsadás az NMIKK központi feladata, ezért az idők során egyre intenzívebbé vált a kapcsolat a német és a magyar szakmai egyesületekkel és regionális kamarákkal. Az érdekképviselést egy lényeges formája a kamara közreműködése a kormány és a parlament törvényalkotó

munkájában. 1994 óta az évente megjelenő konjunktúrajelentésben az NMIKK felvilágosítással szolgál a befektetők szándékairól, a bér- és költségszerkezetéről, a munkaerőpiac helyzetéről és a német tőkerészesedéssel rendelkező vállalatok elvárásairól a törvényhozással és magyar hatóságokkal szemben.

■ Miért különösen vonzó Magyarország mint üzleti helyszín a külföldi vállalatok számára?

Az országnak mint üzleti helyszínnek a külföldi nagybefektetők számára fontos jövőbeni előnyeiről az utóbbi években sokat vitáztak. Szakértők véleménye szerint Magyarország egyre inkább Közép- és Kelet-Európa technológiai, logisztikai és szolgáltatói központjává válik. A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara a Magyarország befektetni kívánó német kis- és középvállalatok számának növekedését regisztrálja. Új lendületet hozhat a 2004-2006-ra kidolgozott nemzeti fejlesztési program, melyet a magyar kormány az uniós csatlakozás küszöbén terjesztett elő a brüsszeli Bizottságnál. A program különös súlyt fektet a kis- és középvállalatok támogatására, a közlekedési infrastruktúra kiépítésére, a környezetvédelem erősítésére, az oktatási intézmények felújítására valamint a kutatás és fejlesztés fokozottabb támogatására. Ma az NMIKK 1.000 tagot számlál és ezzel a külföldi vállalatok legnagyobb képvisellete Magyarországon. A vállalatok listáján olyan cégek szerepelnek, mint a Bosch, az Audi, a Siemens, az E.ON és még sok más cég is.

www.duihk.hu

Investitionen aus Berlin

■ Deutsche Unternehmen stellen die mit Abstand größte Gruppe ausländischer Investoren in Ungarn dar. Knapp ein Drittel der Direktinvestitionen stammen von hier: 2001 waren es insgesamt 633,3 Millionen Euro. Von den vier größten Investoren in Ungarn kommen drei aus Deutschland: Deutsche Telekom, Audi und RWE.

Berliner Unternehmen engagieren sich stark vor Ort. Besonders hervorzuheben ist Berlinwasser International, die mit 26,9 Millionen Euro an zwei Abwasseranlagen und dem Hochwasserschutz der Stadt Budapest beteiligt ist. Das gesamte Projektvolumen beträgt 76 Millionen Euro. Berlinwasser International geht von einer weiteren Ausweitung der Zusammenarbeit aus. Der Pharmaproduzent Berlin-Chemie hat seinen Umsatz in den letzten beiden Jahren in Ungarn verdoppelt, der Berliner Papier- und Bürowarenhersteller Herlitz ist seit zehn Jahren mit einer eigenen Vertriebsgesellschaft erfolgreich in Ungarn tätig. Die Wall AG hat seit 1998 eine Tochtergesellschaft in Budapest. Sie realisiert ein Pilotprojekt im 17. Bezirk Budapests, in dem die erste behindertengerechte Toilette aufgestellt wurde. Die Wall AG will ihre Aktivitäten in Budapest ausweiten.

In Ungarn sind zur Zeit mehr als 7.500 Unternehmen mit deutscher Beteiligung tätig. Elf der 50 größten ungarischen Unternehmen, die mit ausländischen Investitionen gegründet wurden, entstanden mit dem Kapital von deutschen Großunternehmen. Die meisten deutschen Großbanken verfügen über starke Positionen, Beteiligungen und Bankhäuser in Ungarn. Andere deutsche Investitionen führen zu Hotels, Bürohäusern, Einkaufszentren und Einrichtungen zur För-

derung der kommunalen Entwicklung sowie zum Schutz der Umwelt.

Smart Hungary

Die Auslandsinvestitionen nach Ungarn stagnierten in den letzten beiden Jahren. Dies hängt unter anderem damit zusammen, dass sich das Lohnniveau aufgrund der hohen Nachfrage nach qualifizierten Arbeitskräften immer weiter nach oben bewegt. Um diesem Trend entgegenzusteuern, hat Ungarn das Programm „Smart Hungary“ entwickelt, in dem es besondere Fördermöglichkeiten für Projekte von ausländischen Investoren gibt.

Informationen finden Sie unter: <http://www.itd.hu/download/b2h/smarthungary.doc>

Ansprechpartner
**Wirtschaftsförderung
Berlin International GmbH**
Alexander Markus

Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85
10623 Berlin
Tel.: +49-30-315 10 249
Fax: +49-30-315 10 316
E-Mail: alexander.markus@berlin.ihk.de
www.bao.biz

ITDH Ungarn

Somogyi Katalin

Botschaft der Republik Ungarn
Handelsabteilung
Wilhelmstraße 61
10117 Berlin
Tel.: +49-30-247 297 82
Fax: +49-30-247 297 83
E-Mail: itdberlin@itd-berlin.de

Berlinből érkező befektetések

■ Magyarországon a külföldi befektetők messze legnagyobb csoportját a német vállalatok alkotják. A közvetlen külföldi beruházások közel egy harmada innen származik: 2001-ben ez összesen 633,3 millió eurót tett ki. Magyarországon a négy legnagyobb befektető közül három német cég: Deutsche Telekom, Audi és RWE.

A berlini cégek sokat tesznek azért a helyi közösségért, ahol üzleti helyszínük van. Szép példája ennek az, hogy a Berlinwasser International 26,9 millió eurót fektetett hozzájárult Budapest árvízvédelméhez is. A projekt teljes volumene 76 millió eurót tett ki. A Berlinwasser International szeretné tovább bővíteni az együttműködést. A Berlin-Chemie gyógyszergyártó cég az elmúlt két évben Magyarországon megduplázta a forgalmát, a berlini papír- és írószergyártó cég Herlitz egy külön forgalmazó társasággal már tíz éve sikeresen működik Magyarországon. A Wall AG 1998-ban alapította meg leányvállalatát Budapesten. Ez a leányvállalat egy úttörő jelentőségű projekten dolgozik: Budapest XVII. kerületében létrehozták az első rokkantak által is használható nyilvános WC-t. A Wall AG szeretné még tovább bővíteni tevékenységét Budapesten.

Magyarországon jelenleg több mint 7.500 német érdekeltségű vállalat működik. A külföldi befektetésekkel alapított 50 legnagyobb magyar vállalat közül tizenegy német nagyvállalatok tőkéjével jött létre. A legtöbb német vezető bank erős pozíciókkal, rész tulajdonokkal és bankházakkal rendelkezik Magyarországon. Más német beruházások szállodákhoz, irodaházakhoz, bevásárló központokhoz és kommunális fejlesztési tá-

mogatásra irányuló létesítményekhez, valamint a környezetvédelemhez kapcsolódnak.

Smart Hungary

Az elmúlt években stagnáltak a Magyarországra érkező külföldi befektetések. Ez többek között annak tudható be, hogy a képzett munkaerő iránti nagy kereslet miatt a bérszint is egyre feljebb kúszik. E tendencia kiegyensúlyozásaként született meg a „Smart Hungary“ nevű program, amely elsősorban külföldi befektetőknek nyújt támogatási lehetőségeket.

További információ az interneten: <http://www.itd.hu/download/b2h/smarthungary.doc>

Kapcsolat
**Wirtschaftsförderung
Berlin International GmbH**
Alexander Markus

Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85
10623 Berlin
tel.: +49-30-315 10 249
fax: +49-30-315 10 316
e-Mail: alexander.markus@berlin.ihk.de
www.bao.biz

ITDH Ungarn

Somogyi Katalin

A Magyar Köztársaság Nagykövetsége
Kereskedelmi osztály
Wilhelmstraße 61
10117 Berlin
tel.: +49-30-247 297 82
fax: +49-30-247 297 83
e-Mail: itdberlin@itd-berlin.de

Wirtschaftsadressen, Verbände, Institutionen

■ Ministerium für Wirtschaft

Honvéd utca 13 – 15, 1055 Budapest
Tel.: +36-1-302 23-55, Fax: -94
www.gm.hu
www.gkm.hu

■ Ungarische Investitions- und Handelsförderungs gemeinnützige Gesellschaft

Andrássy út 12, 1061 Budapest
Tel.: +36-1-472 81-00, Fax: -01
www.itd.hu

■ Ungarische Industrie- und Handelskammer

Kossuth Lajos tér 6 – 8, 1055 Budapest
Tel.: +36-1-353 33 33
Fax: +36-1-311 24 26
www.mkik.hu

■ Deutsch-Ungarische Industrie- und Handelskammer

Lövőház u. 30, 1024 Budapest
Tel.: +36-1-345 76 37
Fax: +36-1-315 07 44
www.duihk.hu

■ Deutscher Wirtschaftsclub

Vereinigung deutschsprachiger Führungskräfte
Háros u. 103, 1222 Budapest
Tel.: +36-1-227 66-80, Fax: -778
www.dwc.hu

■ Joint Venture Verband

Kuny Domokos utca 13 – 15, 1012 Budapest
Tel.: +36-1-489 03-68, Fax: -69
Info@jointventure.hu

■ Botschaft der Bundesrepublik Deutschland

Úri utca 64 – 66, 1014 Budapest
Tel.: +36-1-488 35-00, Fax: -05
www.deutschebotschaft-budapest.hu

■ Commerzbank (Budapest) Rt.

Széchenyi rkp. 8, 1054 Budapest
Tel.: +36-1-374 10 00
Fax: +36-1-269 45 30
Info.budapest@commerzbank.hu

■ Dresdner Bank (Hungaria) Rt.

Váci út 22 – 26, 1132 Budapest
Tel.: +36-1-46 55-555, Fax: -594
www.dresdner-bank.com

■ Ungarische Außenhandelsbank AG

MKB Magyar Külkereskedelmi Bank Rt.
Váci utca 38, 1056 Budapest
Tel.: +36-1-373 33 33
Fax: +36-1-269 09 59
www.mkb.hu

Gazdasági társaságok, egyesületek, intézmények címei

■ Gazdasági Minisztérium

Honvéd utca 13 – 15, 1055 Budapest
Tel.: +36-1-302 23 55, fax: -94
www.gm.hu
www.gkm.hu

■ Magyar Befektetési és Kereskedelmfejlesztési Kht.

Andrássy út 12, 1061 Budapest
tel.: +36-1-472 81 00, fax: -01
www.itd.hu

■ Magyar Kereskedelmi és Ipari Kamara

Kossuth Lajos tér 6 – 8, 1055 Budapest
tel.: +36-1-353 33 33
fax: +36-1-311 24 26
www.mkik.hu

■ Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara

Lövőház u. 30, 1024 Budapest
tel.: +36-1-345 76 37
fax: +36-1-315 07 44
www.duihk.hu

■ Német Gazdasági Klub

Németnyelvű vezetők egyesülete
Háros u. 103, 1222 Budapest
tel.: +36-1-227 66 80, fax: -778
www.dwc.hu

■ Joint Venture Egyesület

Kuny Domokos utca 13 – 15, 1012 Budapest
tel.: +36-1-489 03 68, fax: -69
Info@jointventure.hu

■ A Német Szövetségi Köztársaság Nagykövetsége

Úri utca 64 – 66, 1014 Budapest
tel.: +36-1-488 35 00, fax: -05
www.deutschebotschaft-budapest.hu

■ Commerzbank (Budapest) Rt.

Széchenyi rkp. 8, 1054 Budapest
tel.: +36-1-374 10 00
fax: +36-1-269 45 30
Info.budapest@commerzbank.hu

■ Dresdner Bank (Hungaria) Rt.

Váci út 22 – 26, 1132 Budapest
tel.: +36-1-46 55 555, fax: -594
www.dresdner-bank.com

■ MKB Magyar Külkereskedelmi Bank Rt.

Váci utca 38, 1056 Budapest
tel.: +36-1-373 33 33
fax: +36-1-269 09 59
www.mkb.hu

Messen und Kongresse 2004 in Budapest/ Kiállítások és kongresszusok Budapest 2004-ben

- 2004 február · **BDN** Internationale Budapester Modetage, Budapester Haushalts-textilientage/Budapesti Divat Napok
- 2004.02.18 – 21. · **Agro + MashExpo** Internationale Landwirtschafts- und landwirtschaftliche Maschinenausstellung/Nemzetközi mezőgazdasági és mezőgép kiállítás
- 2004.02.24 – 27. · **Magyarregula** Internationale Fachmesse für Mess-, Regel- und Automationstechnik/Nemzetközi mérésügyi és automatizációs szakkiallítás
- 2004.03.04 – 07. · **Sport** Internationale Sport- und Freizeitmesse/
Nemzetközi sport és szabadidő kiállítás
· **Budapest Boat Show** Internationale Bootsausstellung/
Nemzetközi hajókiállítás
· **Fehova** Fachausstellung für Jagd, Angelsport und Naturschutz/
Fegyver, Horgászat, Vadászat nemzetközi kiállítás
- 2004.03.18 – 21. · **Utazás - Travel** Internationale Tourismus-Ausstellung/
Nemzetközi idegenforgalmi kiállítás
· **Karát** Internationale Fachausstellung und Messe für Schmuck, Edelsteine und Uhren/Nemzetközi ékszer, drágakő, óra szakkiallítás és vásár
- 2004.03.28 – 30. · **Ukba** Internationale Fachmesse für Konditorei, Bäckerei und Gastronomie/Nemzetközi cukrászati, sütőipari és gasztronómiai szakkiallítás
- 2004.04.20 – 24. · **Decorstone** Internationale Fachausstellung für die Marmor-, Stein- und Granitindustrie/Nemzetközi díszítőipari szakkiallítás
· **Construma** Internationale Fachausstellung für Baustoffe, Baumaschinen, Sanitär-, Heizung- und Klimatechnik/
Nemzetközi építőipari szakkiallítás
- 2004.05.18 – 21. · **Securex** Internationale Fachausstellung für Arbeits- und Sicherheitschutz/Nemzetközi munka-, tűz- és biztonságvédelmi szakkiallítás
· **Industria**
Internationale Fachmesse für die Industrie/Nemzetközi ipari szakkiallítás
- 2004.09.11 – 19. · **BNV** Budapester Internationale Konsumgütermesse/
Budapesti Nemzetközi Vásár
· **BDN** Internationale Budapester Modetage, Budapester Haushalts-textilientage/Budapesti Divat Napok
· **Infomarket** Internationale Fachmesse für Informationstechnologie und Telekommunikation/Nemzetközi információtechnológiai és telekommunikációs vásár
- 2004.10.12 – 16. · **Hoventa** Internationale Fachausstellung für Handels- und Gastgewerbe-Technik/Nemzetközi kereskedelmi és vendéglátótechnikai szakkiallítás
- 2004.10.26 – 29. · **Hungaromed** Internationale Handelsmesse für Medizintechnologie und Gesundheitsvorsorge/Nemzetközi orvostechikai, egészségügyi szakkiallítás és konferencia
· **Security - Safety** Internationale Fachausstellung und Konferenz für Sicherheitstechnik und Objektschutz/Nemzetközi biztonságtechnikai szakkiallítás és konferencia
- 2004.10.26 – 29. · **Ökotech** Internationale Fachmesse für Umweltschutz und Kommunaltechnik/Nemzetközi környezetvédelmi és kommunális szakkiallítás
- 2004.11.11 – 14. · **Snow-Show/Hó-Show** Treffpunkt für Wintersportfans/
Találkozó a téli sportok szerelmeseinek
- 2004.11.23 – 26. · **Foodapest** Internationale Fachausstellung für Ernährung, Getränke und Lebensmittelverarbeitung/Nemzetközi élelmiszeripari szakkiallítás

Parlament im Morgenlicht
A Parlament napfelkeltekor

Staatsoper von Budapest
Budapesti Állami Operaház

Burgviertel von Buda
Budai Várnegyed

Lichthof des Kunstgewerbemuseums
Az Iparművészeti Múzeum kupolacsarnoka

Entdecken Sie Budapest!

■ Das wunderschöne Panorama von Buda mit Burgviertel, königlichem Palast, Matthiaskirche und Zitadelle auf dem Gellértberg ist Teil des Weltkulturerbes der UNESCO. Die Kettenbrücke, heute Wahrzeichen der Stadt, wurde als erste von insgesamt neun Brücken errichtet. Die Berge der Budaer Seite bilden die Grünzone der Stadt und gehören mit ihren Ausflugszielen zum Budaer Naturschutzgebiet.

Stadt der Heilbäder

Budapest besitzt als einzige Hauptstadt mehr als 80 Thermalquellen und -brunnen, die täglich etwa 70 Millionen Liter Wasser abgeben. Es gibt rund 50 hauptstädtische Bäder, die von natürlichen Heilquellen oder gebohrten Thermalbrunnen gespeist werden. Budapest besitzt im Originalzustand erhaltene türkische Bäder, Freibäder und gepflegte Sprudelbäder. Krankenhäuser und Kurhotels bieten Behandlungen und Anwendungen auf der Heilkraft des Wassers an. Die Heilquellen wurden bereits von den Römern entdeckt. Sie gaben ihrer Stadt den Namen Aquincum (von aqua „Wasser“). Noch heute sind die Ruinen der von den Römern errichteten Städte, Militärlager, Bäder und Wasserleitungen zu sehen.

Nach der Befreiung von der 150 Jahre andauernden Türkenherrschaft hat 1686 der letzte türkische Pascha seine ewige Ruhe in der Budaer Burg gefunden. Die Türbe von Gül Baba, das Grab des Heiligen Derwishes ist eine moslemische Pilgerstätte. Die einst von den Türken errichteten Bäder Király-Bad, Rácz-Bad und Rudas-Bad sind bei den Einheimischen und ihren Gästen sehr beliebt.

Die Architektur der Belle Epoque

Die Stadt erlangte ihr heutiges Aussehen Ende des 19. Jahrhunderts, als anlässlich des Millenniums der ungarischen Landnahme das Stadtwaldchen (Városliget) angelegt sowie die Andrassy-Allee mit dem Opernhaus und die kleine Untergrundbahn – die erste auf dem europäischen Kontinent – errichtet wurden. Die aus der Innenstadt führende Andrassy-Allee ist einschließlich ihrer historischen Umgebung Teil des UNESCO-Weltkulturerbes.

Die größte Synagoge Europas

Budapest ist die Heimat der größten jüdischen Gemeinde Mitteleuropas. Traditionen, Architektur und Kunst der jüdischen Bevölkerung sind ein wertvoller Teil der ungarischen Kultur. Von den 22 Budapester Synagogen ist die Synagoge in der Dohány-Straße als Bauwerk besonders erwähnenswert.

Restaurants, Cafés und Jazz-Clubs

Das Angebot an Restaurants und Bars ist sehr vielfältig. Neben ungarischen Speisen und Getränken sind annähernd alle Küchen der Welt mit ihren Produkten in Budapest vertreten. Den Besuchern fällt es oft schwer, dem köstlichen Kuchen- und Kaffeeduft der eleganten Cafés zu widerstehen!

Und zuletzt ...

Rund 200 Museen und Galerien, die Staatsoper, 40 Theater und sieben Konzertsäle der Hauptstadt bieten eine umfangreiche Auswahl an Kulturprogrammen. Von Januar bis Dezember erwarten die Besucher zahlreiche Kultur- und Sportveranstaltungen, Festivals und Konzerte.

Fedezze fel Budapestet!

■ Buda és a várnegyed gyönyörű panorámája a királyi palotával, a Mátyás templommal és a Citadellával a Gellért hegyen az UNESCO világörökség része. A Lánchíd, ma a város jelképe, elsőként épült a kilenc dunahídnak közül. A budai hegyoldal egyben a város zöldövezete, és a tájvédelmi körzettel együtt kedvelt kirándulóhely.

A gyógyfürdők városa

Budapest az egyetlen olyan főváros, amelynek több mint 80 gyógyvíz forrása és kútja napi 70 millió liter termálvizet termel. A mintegy ötven fővárosi termálfürdő gyógyvize természetes forrásból vagy fűt kútból táplálkozik. Budapesten megtalálhatóak az eredeti állapotokban meghagyott török fürdők, strandok és pezsgőfürdők. A kórházakban és szállodákban is lehetőség van gyógyvizet kezelésre valamint a víz gyógyhatásának kihasználására.

A gyógyforrásokat már a rómaiak felfedezték, ezért is adták városuknak az Aquincum nevet (aqua, vagyis „víz”), amely ma Budapest egy városrészének neve. Még ma is megcsodálhatja a látogató a római kori városok, katonai táborok, fürdők és vízvezetékek romjait.

Emlékek a török időkből

A 150 éves török uralom alól való felszabadulás után, 1686-ban az utolsó török pasát a budai várban helyezték örök nyugalomra. Gül Baba türbéje, a szent dervis sírja valódi moszlim zarándokhely. Az egykor a törökök által épített Király-, Rácz- és Rudas fürdők ma nemcsak a turisták, hanem a helybeliek körében is kedvelt fürdőhelyek.

Belle Epoque építészet

Budapest mai arculatát a XIX. század végén kapta, amikor is a város szívében a millennium emlékére kialakították a Városligetet, az Andrassy utat az Operaházzal és a Kisföldalattit, amely a kontinens első földalatti vasútja volt. A belvárostól a Városligetig vezető Andrassy út ma az UNESCO világörökségének része.

Európa legnagyobb zsinagógája

Közép-Európa legnagyobb zsidó hitközsége Magyarországon, Budapesten van. A zsidó kultúra, tradíció és építészet a magyar kultúra jelentős részét képezi. A 22 budapesti zsinagóga közül a Dohány utcai zsinagóga méretét tekintve a legnagyobb és építészeti leg is a legjelentősebb.

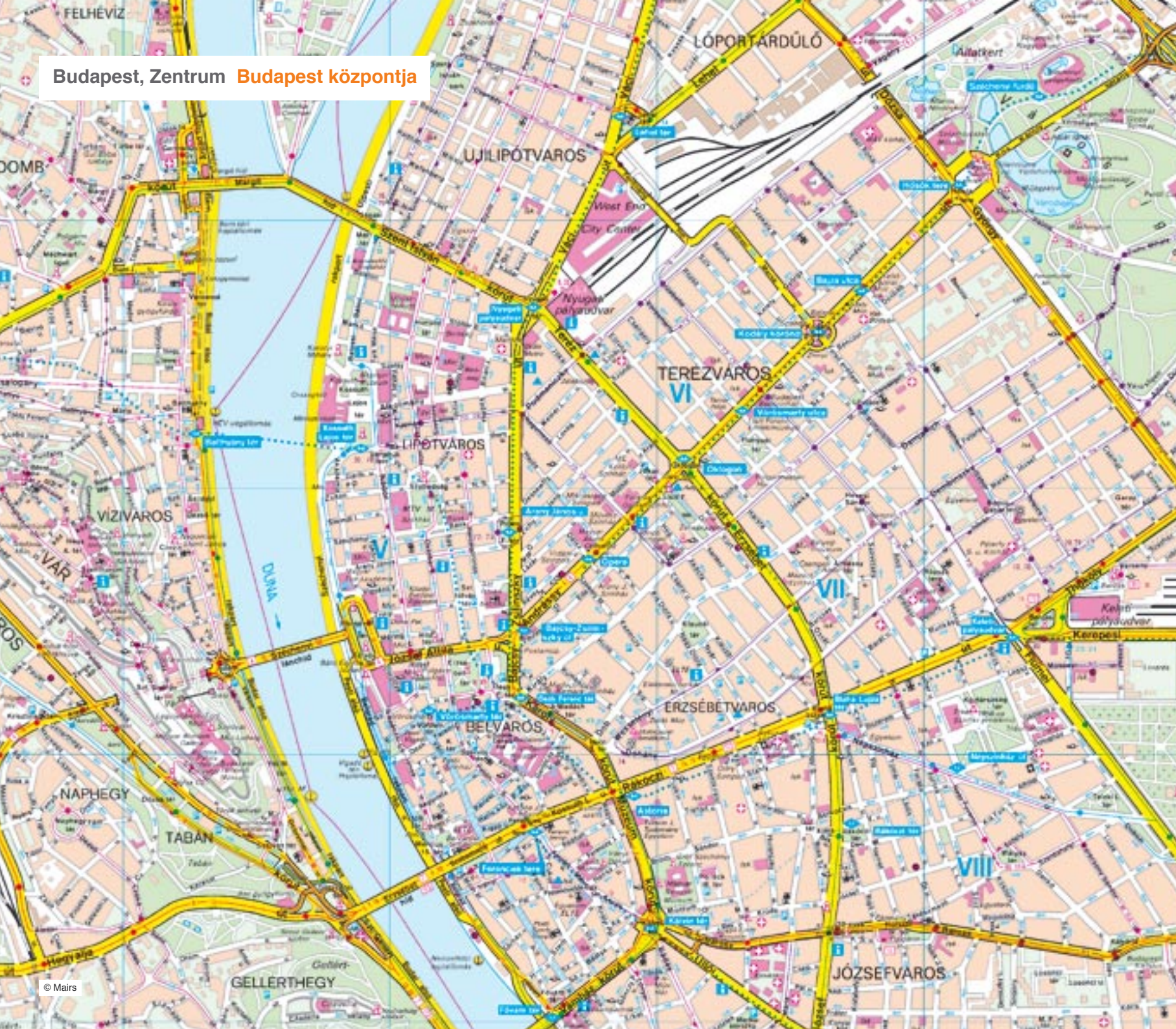
Vendéglők, kávézók, jazzklubok

Vendéglők és bárók sokasága várja a Budapestre látogatókat. A magyar mellett a világ szinte összes nemzeti konyhája megtalálható itt. A látogató gyakran képtelen ellenállni az elegáns kávézók környékén terjedő sütemény és kávé illatának.

És végül ...

Több mint 200 múzeum és galéria, az Állami Operaház, 40 színház és hét koncertterem nagyszerű lehetőséget kínál a kultúra iránt érdeklőknek. Emellett egész évben kulturális rendezvények, fesztiválok, koncertek és sportesemények várják az idelátogatót.

Budapest, Zentrum Budapest központja

Auswahl Budapester Hotels/ Budapesti szállodák – válogatás

■ Kempinski Corvini Hotel *****

Erzsébet tér 7 – 8, 1051 Budapest
Tel.: +36-1-429 3777, Fax: +36-1-429 4777
Ab 150 EUR/tól
www.kempinski-budapest.com

■ Four Seasons Hotel Gresham Palace *****

Roosevelt tér 5 – 7, 1051 Budapest
Tel.: +36-1-268 6000, Fax: +36-1-268 5000
Ab 210 EUR/tól
www.greshampalace.com

■ Le Meridien *****

Erzsébet tér 9 – 10, 1051 Budapest
Tel.: +36-1-429 55-00, Fax: -55
Ab 159 EUR/tól
www.lemeridien.com/hungary/budapest/

■ Marriott Hotel *****

Apáczai Csere János utca 4,
1052 Budapest
Tel.: +36-1-266 7000, Fax: +36-1-266 5000
Ab 150 EUR/tól
www.marriott.com

■ Sofitel Atrium Hotel *****

Roosevelt tér 2, 1051 Budapest
Tel.: +36-1-266 1234, Fax: +36-1-266 9101
Ab 165 EUR/tól
www.sofitel.hu

■ InterContinental Hotel *****

Apáczai Csere János utca 12 – 14,
1368 Budapest
Tel.: +36-1-327 63-33, Fax: -57
Ab 149 EUR/tól
www.budapest.intercontinental.com

■ Hilton Budapest Hotel *****

Hess András tér 1 – 3, 1014 Budapest
Tel.: +36-1-488 66-00, Fax: -44
Ab 220 EUR/tól
www.hilton.com

■ Hilton Westend Hotel *****

Váci utca 1 – 3, 1069 Budapest
Tel.: +36-1-288 55-00, Fax: -88
Ab 95 EUR/tól
www.hiltonbudapestwestend.com

■ Corinthia Aquincum Hotel *****

Árpád fejedelem útja 94, 1036 Budapest
Tel.: +36-1-436 4100, Fax: +36-1-436 4759
Ab 153 EUR/tól
www.corinthiahotels.com

■ Danubius Hotel Gellért *****

Gellért tér 1, 1111 Budapest
Tel.: +36-1-385 2200, Fax: +36-1-466 6631
Ab 190 EUR/tól
www.danubiusgroup.com

■ Danubius Thermal Margitsziget Hotel ****

Margitsziget, 1138 Budapest
Tel.: +36-1-452 62-00, Fax: -24
Ab 114 EUR/tól
www.danubiusgroup.com

■ Danubius Thermal Helia Hotel ****

Kárpát utca 62 – 64, 1133 Budapest
Tel.: +36-1-452 58-00, Fax: -01
Ab 142 EUR/tól
www.danubiusgroup.com

■ Art'otel Hotel ****

Bem rkp. 16 – 19, 1011 Budapest
Tel.: +36-1-487 94-87, Fax: -88
Ab 99 EUR/tól
www.hotels.hu/artotel

■ Mercure Nemzeti Hotel ****

József körút 4, 1088 Budapest
Tel.: +36-1-477 20-00, Fax: -01
Ab 80 EUR/tól
www.mercure-nemzeti.hu

■ Mercure Buda Hotel ****

Krisztina körút 41 – 43, 1013 Budapest
Tel.: +36-1-488 81-00, Fax: -78
Ab 140 EUR/tól
www.mercure-buda.hu

■ Budapest Hotel ****

Szilágyi Erzsébet fasor 47, 1026 Budapest
Tel.: +36-1-488 98-00, Fax: -03
Ab 72 EUR/tól

■ Carlton Hotel ****

Apor Péter utca 3, 1011 Budapest
Tel.: +36-1-224 09-99, Fax: -90
Ab 85 EUR/tól
www.carltonhotel.hu

■ Erzsébet Hotel ***

Károlyi Mihály utca 11 – 15, 1053 Budapest
Tel.: +36-1-328 57-00, Fax: -63
Ab 72 EUR/tól
www.danubiusgroup.com

■ Ibis Centrum Hotel ***

Ráday utca 6, 1092 Budapest
Tel.: +36-1-215 8585, Fax: +36-1-215 8787
Ab 79 EUR/tól
www.hotels-of-budapest.com/ibis

■ Stadion Hotel ***

Ifjúság útja 1 – 3, 1148 Budapest
Tel.: +36-1-251 2222, Fax: +36-1-251 2062
Ab 65 EUR/tól
www.hotels-of-budapest.com/stadion

■ Mercure Relais Duna Hotel ***

Soroksári út 12, 1095 Budapest
Tel.: +36-1-455 83-00, Fax: -85
Ab 58 EUR/tól
www.hotels-of-budapest.com/mercure

Verkehrsverbindungen nach Budapest

■ Mit der Bahn

Ab: Berlin Ostbahnhof 7.47 / 9.47 / 17.47 /
20.06 Uhr
An: Budapest-Nyugati pu 19.48 / 22.48
Budapest-Keleti pu 8.13 / 11.43 Uhr
Ab: Budapest-Keleti pu 20.15
Budapest-Nyugati pu 6.10 / 10.10 Uhr
An: Berlin Ostbahnhof 12.16 / 18.16 /
22.16 Uhr
www.mav.hu

■ Mit dem Flugzeug

Malév Hungarian Airlines fliegt zweimal
täglich von Berlin-Tegel nach Budapest-
Ferihegy.

Berlin ab 9.45 / 20.35 Uhr –
Budapest an 11.10 / 22.00 Uhr
Budapest ab 7.35 / 18.30 Uhr –
Berlin an 9.00 / 19.55 Uhr

Fluggesellschaft Malév Hungarian Airlines
Budapester Straße 10, 10787 Berlin
berlin@malev.hu
Auskünfte, Buchungen und Tickets unter
Tel.: +49-30-410 128 45

■ Mit dem Bus

Ab: Berlin, ZOB am Funkturm 16.00 Uhr
(Di, Do, Fr, So)
An: Budapest, Népliget Autobus Station
6.30 Uhr (Mi, Fr, Sa, Mo)
Ab: Budapest, Népliget Autobus Station
21.15 Uhr (Mi, Do, Sa, So)
An: Berlin, ZOB am Funkturm 11.45 Uhr
(Do, Fr, So, Mo)

Platzreservierung

Bayern Express & P. Kühn Berlin GmbH
Tel.: +49-30-860 962-11, Fax: -99
Volánbusz Tel.: +36-1-485 21-62, Fax: -26

Utazási lehetőségek Budapestre

■ Vasúton

indulás Berlin Ostbahnhof 7.47 / 9.47 /
17.47 / 20.06 ó.
érkezés Budapest-Nyugati pu 19.48 /
22.48, Budapest-Keleti pu 8.13 / 11.43 ó.
indulás Budapest-Keleti pu 20.15
Budapest-Nyugati pu 6.10 / 10.10 ó.
érkezés Berlin Ostbahnhof 12.16 / 18.16 /
22.16 ó.
www.mav.hu

■ Repülővel

A Malév Hungarian Airlines naponta
kétszer közlekedik Berlin és Budapest
között.

indulás Berlin 9.45 / 20.35 ó. –
érkezés Budapest 11.10 / 22.00 ó.
indulás Budapest 7.35 / 18.30 ó. –
érkezés Berlin 9.00 / 19.55 ó.

Malév Hungarian Airlines Légitársaság
Budapester Straße 10, 10787 Berlin
berlin@malev.hu
Információ, foglalás és jegyvásárlás a
+49-30-410 128 45 telefonszámon

■ Autóbusszal

indulás Berlin, ZOB (Központi Távolsági
Autóbuszpályaudvar a Funkturm-nál)
16.00 ó. (k., cs., p., v.)
érkezés Budapest, Népliget Autóbusz-
pályaudvar 6.30 ó. (sze., p., szo., h.)
indulás Budapest, Népliget Autóbusz-
pályaudvar 21.15 ó. (sze., cs., szo. v.)
érkezés Berlin, ZOB 11.45 ó. (cs., p., v. h.)

Helyfoglalás

Bayern Express & P. Kühn Berlin GmbH
Tel.: +49-30-860 962-11, Fax: -99
Volánbusz Tel.: +36-1-485 21-62, Fax: -26

ITDH: Ihr Passwort für Ungarn

- Förderung ausländischer Direktinvestitionen in Ungarn
- Investitions- und Handelsberatung
- Vermittlung von Zulieferkontakten
- Kontakttage für Geschäftsleute
- Auswahl lokaler Partnerunternehmen
- Standortsuche für ausländische Investitionen
- Organisation von Veranstaltungen, Messen und Ausstellungen
- Wirtschaftspublikationen
- Informationsdienst
- Euro Info Centre
- 37 Außenhandelsbüros in aller Welt
- 16 regionale Vertretungen in Ungarn

ITDH-Zentrale

H-1061 Budapest
Andrássy út 12
H-1368 Budapest
P. O. B. 222

Tel.: +36-1-472 81 00
Fax: +36-1-472 81 01
info@itd.hu
www.itd.hu

Botschaft der Republik Ungarn Handelsabteilung

Unter den Linden 76
D-10117 Berlin

Tel.: +49-30-247 297-82
Fax: +49-30-247 297-83
itdberlin@itd-berlin.de

Impressum/Impresszum

Herausgeber **Felelős kiadó**

Partner für Berlin
Gesellschaft für Hauptstadt-Marketing mbH
Ludwig Erhard Haus
Fasanenstraße 85, 10623 Berlin
Telefon: +49-30-202 40-0
Fax: +49-30-202 40-166
E-Mail: info@berlin-partner.de
www.berlin-partner.de

Im Auftrag der Senatsverwaltung für Wirtschaft, Arbeit und Frauen, Berlin.
A Berlini Szenátus gazdaságért, munkaügyért és a nők helyzetéért felelős
hivatalának megbízásából.

Fotos **Fotók**

Presse- und Informationsamt des Landes Berlin/Berlin tartomány
Sajtó- és Információs Hivatala:
Titel, S. 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 18, 19
Budapester Tourismusamt (www.budapestinfo.hu); Fotograf: Laya Gelencsér/
Magyar Turisztikai Hivatal (www.budapestinfo.hu); Fotó: Laya Gelencsér,
Titel, S. 3, 6, 30, 32, 33, 36, 42, 43, 47
Oberbürgermeisteramt Budapest/Budapesti Főpolgármesteri Hivatal: S. 5
Partner für Berlin/die photodesigner.de: S. 11, 17, 39
Messe Berlin GmbH: S. 13, 34, 35
Partner für Berlin: S. 16
typoly/Both, Greisner, Weishappel, Berlin: S. 22 – 25
Botschaft der Republik Ungarn/A Magyar Köztársaság Nagykövetsége: S. 28
Deutsch-Ungarische Industrie- und Handelskammer/Német-Magyar Ipari
és Kereskedelmi Kamara: S. 36
Schering AG: S. 38
Mairs Geographischer Verlag: S. 44/45

Wir engagieren

Partner für Berlin Gesellschaft für

uns für Berlin.

Hauptstadt-Marketing GmbH

Aengevelt Immobilien KG • ALBA AG & Co. KG • Bankgesellschaft Berlin AG • BB RADIO Landeswelle Brandenburg GmbH & Co. KG
Berliner Kindl Brauerei AG • Berliner Stadtreinigungsbetriebe Anstalt des öffentlichen Rechts
Berliner Wasserbetriebe • beton • rohrbau C.-F.Thymian GmbH & Co. KG • Blue Band Hotels Management GmbH
Bombardier Transportation • BVB Bus-Verkehr-Berlin KG • DIPLOMATISCHES MAGAZIN • DEGEWO • Der Tagesspiegel
Deutsche Interhotel Holding GmbH & Co. KG • Development und Wohnbau Groth GmbH & Co. Projekt KG
DIB Deutsche Informationsbörse Berlin für Kapitalanleger und Unternehmen AG • DIFA Deutsche Immobilien Fonds AG
Dr. Sasse AG • Ernst & Young AG • essence. Werbeagentur GmbH • GegenbauerBosse Holding GmbH & Co. KG
GEHAG GmbH • GESOBAU AG • GEWOBAG • Hefter'sche Erben Grundstücksverwaltung • Herlitz PBS AG

Hill & Knowlton Public Relations • HPE Development GmbH • Kienbaum Consultants International GmbH
Klaus E. H. Zapf Transporte GmbH • Krone GmbH • Maritim Hotelgesellschaft mbH
NÖRR STIEFENHOFER LUTZ • OPEL-HETZER • Piepenbrock Unternehmensgruppe GmbH & Co. KG
Plakativ GmbH • Prinz Medien • Regional Immobilien AG • Roland Berger & Partner GmbH
RTL Radio Berlin GmbH • Schindler Aufzüge und Fahrtreppen GmbH • Scholz & Friends AG
SECURITAS Sicherheitsdienste Deutschland Holding GmbH & Co. KG • STADT UND LAND Wohnbauten-Gesellschaft mbH
Theater am Potsdamer Platz Produktionsgesellschaft mbH • TLG Immobilien GmbH • Wasserstadt GmbH
WBM Wohnungsbaugesellschaft Berlin-Mitte mbH • Windrose Air Jetcharter GmbH

Partner für Berlin Gesellschaft für Hauptstadt-Marketing mbH
Ludwig Erhard Haus | Fasanenstraße 85 | 10623 Berlin

Telefon: 030/202 40-0 | Fax: 030/202 40-166 | e-mail: info@berlin-partner.de
www.berlin-partner.de | Stand: Januar 2004

- ▶ www.berlin.de
- ▶ www.berlin-partner.de
- ▶ www.moe-business.de